

**МОНГОЛ УЛСЫН БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ,
ШИНЖЛЭХ УХААН, СПОРТЫН САЙД**

14200 Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг,

Бага тойруу 44, Засгийн газрын III байр,

Утас: 26-24-80, Факс: (976-11) 32-31-58

E-mail: info@mecs.gov.mn, http:www.mecs.gov.mn

2016. 08. 19 № 12/505

танай _____-ны № _____-г

**МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН
НИЙГМИЙН БОДЛОГО, БОЛОВСРОЛ,
СОЁЛ, ШИНЖЛЭХ УХААНЫ БАЙНГЫН
ХОРООНЫ ДАРГА Л.ЭНХ-АМГАЛАН ТАНАА**

Монгол Улсын Их Хурлын Нийгмийн бодлого,
боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны байнгын
хорооноос 2016 оны 6/532 тоот бичгээр хүссэн
боловсролын талаарх зарим мэдээллийг хавсарган
хүргүүлж байна.

Хавсралт 29 хуудас.

Хүндэтгэсэн,

Ж. БАТСУУРЬ

9 0159

БОЛОВСРОЛЫН ТАЛААРХ ЗАРИМ МЭДЭЭЛЭЛ

Цэцэрлэгийн хүрэлцээ хангамж, 2016 оны барилга хөрөнгө оруулалт

Монгол Улсын хэмжээнд 2015-2016 оны хичээлийн жилд нийт 1288 хүүхдийн цэцэрлэг ажилласан. Үүнээс төрийн өмчийн 826 цэцэрлэг, хувийн 462 цэцэрлэг ажиллаж байгаа нь өмнөх оноос 117 цэцэрлэг (төрийн 49, хувийн 68) нэмэгдсэн байна. (Хүснэгт 1).

Хичээлийн жил	Цэцэрлэгийн тоо	Өмчийн хэлбэр	
		Төрийн	Хувийн
2011-2012	879	734	145
2012-2013	945	750	195
2013-2014	1,067	764	303
2014-2015	1,177	777	394
2015-2016	1,288	826	462

Нийт цэцэрлэгийн 43.8 хувь нь нийслэл Улаанбаатар хотод байгаа бөгөөд өмнөх оноос 1.6 пунктээр өссөн байна. Өнгөрсөн хичээлийн жилд өмнөх онтой харьцуулахад төрийн өмчийн цэцэрлэг 49, хувийн өмчийн цэцэрлэг 46-аар нэмэгдсэн.

2015-2016 оны хичээлийн жилийн байдлаар сургуулийн өмнөх боловсролд 225388 хүүхэд хамрагдсанаас 89,5 хувь болох 201834 хүүхэд цэцэрлэгт, 10,5 хувь болох 23554 хүүхэд хувилбарт сургалтын үйлчилгээнд хамрагдсан байна.

Сургуулийн өмнөх боловсролд хамрагдсан нийт хүүхдийн 31977 буюу 14.2 хувь нь малчдын хүүхэд байна. Мөн 1369 буюу 0.6 хувь нь хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхэд, 1868 буюу 0.8 хувь нь халамж эдэлдэг, 121 буюу 0.1 хувь нь бүтэн өнчин хүүхэд байна.

Сургуулийн өмнөх боловсролын хамран сургалтыг жилээс жилд тогтвортой нэмэгдүүлж байна. Сургуулийн өмнөх боловсролд 2012 онд 180969 хүүхэд хамруулж байсан бол 2016 оны байдлаар 225388 хүүхдийг хамруулж үйлчилгээний хүчин чадлыг 44419 хүүхдээр нэмэгдүүлсэн.

Тус яам 2016-2017 оны хичээлийн жилд сургуулийн өмнөх боловсролын хамран сургалтыг 2012 онтой харьцуулахад 61317 хүүхэд буюу 33,9 хувиар, 2015 онтой харьцуулахад 7,5 хувь буюу 16989 хүүхдээр нэмэгдүүлэхээр ажиллаж байна.

Нэн ялангуяа, нийслэлийн цэцэрлэгийн хүрэлцээ хангамжийг нэмэгдүүлэх, элсэлт, бүртгэлийг шуурхай зохион байгуулах талаар Нийслэлийн Засаг дарга бөгөөд Улаанбаатар хотын захирагчтай хамтран дор дурьдсан тусгайлсан арга хэмжээг хэрэгжүүлж байна. Тухайлбал,

- 2016 онд ашиглалтад орох 3350 орны хүчин чадалтай 21 цэцэрлэгийн барилгыг аль болохоор хичээлийн жил эхлэхээс өмнө ашиглалтад оруулах, ашиглалтад орох хугацааг наашлуулах талаар холбогдох зохицуулалт, дэмжлэгийг зохион байгуулах,
- 2016 онд ашиглалтад орох 5 цэцэрлэг-сургуулийн цогцолбор тус бүрт цэцэрлэгийн 1 бүлгийг нэмж байгуулах, хүчин чадлыг нийт 120 ороор нэмэгдүүлэх,

- Ашиглалтгүй, сул суудалтай ажиллаж байгаа төрийн бус өмчийн 95 цэцэрлэгт 55 бүлгийг нээж, нийслэлийн цэцэрлэгийн хүчин чадлыг 3057 ороор нэмэгдүүлэх боломжийг судалж, холбогдох арга хэмжээг зохион байгуулах,
- Шинээр сургалтын үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл авсан 2225 хүүхдийн хүчин чадалтай 44 төрийн бус өмчийн цэцэрлэг, 2100 орны хүчин чадалтай 37 цэцэрлэгт шинээр сургалт эрхлэх зөвшөөрөл олгох, улмаар 4446 ороор хүчин чадлыг нэмэгдүүлж, хичээл сургалтыг нь 9 дүгээр сарын 1-нээс эхлэхэд нь холбогдох дэмжлэгийг үзүүлэх;
- Цэцэрлэгийн сургалт эрхлэх тусгай зөвшөөрөл хүссэн иргэн, байгууллагын хүсэлтийг хүлээн авч, шинжээчдийн дүгнэлт гаргах, барилгын нөхцөл нь хүүхдийн эрүүл, аюулгүй байдлын шаардлага хангасан нөхцөлд сургалт эрхлэх зөвшөөрлийг нөхцөлтэй олгох ажлыг шуурхай зохион байгуулж, хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх,
- Цэцэрлэгийн бүртгэл, элсэлтийг зохион байгуулах комиссыг олон нийт, эцэг эх, хорооны нийгмийн ажилтан, багш, ажилтнуудын төлөөллийг оролцуулан байгуулах, цэцэрлэгт хамран сургах тойргийн хуульд заасан насны хүүхдийг хамруулах, иргэдэд мэдээллийг ил тод, нээлттэй байлгах, бүртгэл, элсэлтийг хүнд сурталгүй, шуурхай, найрсаг зохион байгуулах, хууль тогтоомжид зааснаас бусад хураамж, хандив авахыг хориглох;

Сургуулийн өмнөх боловсролын үйлчилгээний хүчин чадал 2016-2017 оны хичээлийн жилд нийслэлд 11.8 хувиар буюу 11252 ороор, хөдөө орон нутагт 4.3 хувиар буюу 5646 ороор нэмэгдэнэ.

Сургуулийн өмнөх боловсролын хамран сургалт 2016-2017 оны хичээлийн жилд улсын хэмжээнд 79.2 хувь /242286/, нийслэлд 73.1 хувь /106717/, хөдөөд 84.8 хувь /135569/ болно.

2016-2017 оны хичээлийн жилд сургуулийн өмнөх боловсролд шинээр 62679 хүүхэд элсэхээс Улаанбаатар хотод 27579, хөдөөд 35100 хүүхэд элсэх урьдчилсан тооцоо байна.

Цэцэрлэгийн хүчин чадлыг өргөжүүлэх талаар

Улсын хэмжээнд 2016 он болон он дамжин баригдах 10405 орны хүчин чадалтай 105 цэцэрлэг, 7800 ор/14040 суудал бүхий цэцэрлэг, бага сургуулийн 78 цогцолборын барилга угсралтын төсөл, арга хэмжээ хэрэгжинэ. /Хавсралт 1a,b,c,d/

Хүснэгт 1. БСШУ-ны салбарт 2016 онд хөрөнгө оруулалт хийгдэж буй барилга, байгууламжийн мэдээлэл

Барилгын төрөл	Улсын төсөв		БНХАУ-ын		Японы		Концесс 2015 онд		Концесс 2016		Орон нутгийн төсөв		Нийт	
	Тоо	Хүчин чадал	Тоо	Хүчин чадал	Тоо	Хүчин чадал	Тоо	Хүчин чадал	Тоо	Хүчин чадал	Тоо	Хүчин чадал	Тоо	Хүчин чадал
1 Цэцэрлэг	55	5965	1	100	9	1000	3	640	22	3700	15	2680	105	10405
2 Бага сургууль, цэцэрлэгийн цогцолбор							72	Цэцэрлэг-7200 Сургууль-12960			6	Цэцэрлэг 600 Сургууль 1080	78	Цэцэрлэг 7300 Сургууль 13140

Улсын хэмжээнд 2016 ондоо багтаж нийт 5245 орны хүчин чадалтай 39 цэцэрлэг, 500ор/900 суудлын хүчин чадалтай 5 цэцэрлэг-бага сургуулийн цогцолбор ашиглалтад орно. /Хавсралт 2а,б,с/

Улсын хэмжээнд 2016 онд ашиглалтад орох цэцэрлэг

	Нийт			Улсын төсөв			Нийслэлийн төсөв			Японы тусламж		
	Тоо	Хүчин чадал	Төсөвт өртөг	Тоо	Хүчин чадал	Төсөвт өртөг	Тоо	Хүчин чадал	Төсөвт өртөг	Тоо	Хүчин чадал	Төсөвт өртөг
Цэцэрлэг	39	5245	30	16	1715	15.6	14	2580	5.4	9	950	9.0
Цэцэрлэг, бага сургуулийн цогцолбор	5	500 900	4.9				5	500 900	4.9			
Бүгд	44		34.9	16		15.6	19		10.3	9		9

Улаанбаатар хотод 2016 онд 3350 ор бүхий 21 цэцэрлэг, 500 хүүхдийн ор/900 хүүхдийн суудал бүхий цэцэрлэг-бага сургуулийн цогцолбор 5 ашиглалтад орно. Үүний үр дүнд нийслэлд цэцэрлэгийн орны тоог 3850-иар нэмэгдүүлнэ.

Сургуулийн өмнөх боловсролын насны хүн амын өсөлт

Сургуулийн өмнөх боловсролын насны хүн амын тоо сүүлийн жилүүдэд тогтвортойгоор нэмэгдэж байна. Сургуулийн өмнөх боловсролын насны хүүхэд 2012 онд 233291 байсан бол 2016 оны байдлаар 305744 болж 76,3 хувь буюу 72453 хүүхдээр нэмэгдсэн байна. Өмнөх онтой харьцуулахад сургуулийн өмнөх боловсролын насны хүүхэд 18.1 хувь буюу 12227 хүүхдээр нэмэгдсэн байна.

**Сургуулийн хүрэлцээ, хангамж,
2016 оны барилга хөрөнгө оруулалт**

2015-2016 оны хичээлийн жилд улсын хэмжээнд ерөнхий боловсролын 768 сургууль ажилласан. Тэдгээрийн 82.8 хувь нь төрийн өмчийн, 17.2 хувь нь хувийн сургууль бөгөөд нийт сургуулийн 72.0 хувь буюу 553 нь хөдөөд, 28.0 хувь буюу 215 нь нийслэлд байна. (Хүснэгт 1).

Ерөнхий боловсролын сургуулийн тоо(өмчийн хэлбэр, ангилалаар)

	Ерөнхий боловсролын сургууль							
	Бүгд	төрийн	хувийн	Бүгд	бага	дунд	ахлах	цогцолбор
2012-2013	755	621	134	755	55	138	515	47
2013-2014	756	628	128	756	61	130	522	43
2014-2015	762	628	134	762	62	136	514	50
2015-2016	768	636	132	768	62	118	538	50

2015-2016 оны хичээлийн жилд ерөнхий боловсролын сургуульд нийт 546.2 мянган суралцагч суралцсан. Насан туршийн боловсролын төвд 10193 хүүхэд дүйцсэн хэлбэрээр суралцсан.

*Ерөнхий боловсролын сургуулийн суралцагчид
(сургалтын хэлбэрээр)*

	Ерөнхий боловсролын сургуульд суралцагчид				
	Нийт	өдөр	Орой	эчнээ	дүйцсэн
2012-2013	509,792	496,123	617	1,242	11,810
2013-2014	510,203	497,022	588	973	11,620
2014-2015	517,878	506,816	315	680	10,067
2015-2016	546,215	535,055	244	723	10,193

2015-2016 оны хичээлийн жилийн байдлаар ерөнхий боловсролын сургуульд өдрөөр суралцагчдын 94.2 хувь нь төрийн өмчийн сургуульд, 5.8 хувь нь хувийн өмчийн сургуульд суралцсан.

*Ерөнхий боловсролын сургуульд өдрөөр суралцагчид (анги, өмчийн хэлбэрээр)
Суралцагчдын тоо*

	Бүгд	Төрийн	Хувийн	Бүгд	Бага	Дунд	Ахлах
2012-2013	496,123	467,918	28,205	496,123	245,387	155,318	95,418
2013-2014	497,022	468,370	28,652	497,022	239,289	164,633	93,100
2014-2015	505,816	476,676	29,140	505,816	251,204	158,634	95,978
2015-2016	535,055	504,070	30,985	535,055	271,687	147,031	116,337

2015-2016 оны хичээлийн жилд нийт суралцагчдын 59.3 хувь буюу 317,2 мянга нь нэгдүгээр ээлжинд, 39.5 хувь буюу 211,5 мянга нь хоёрдугаар ээлжинд, 1.2 хувь буюу 6,3 мянга нь гуравдугаар ээлжинд хичээллэж байна. 3 ээлжтэй хичээллэж байгаа нийт 24 сургууль нийслэлд, 1 сургууль Хөвсгөл аймагт /Гурван эрдэнэ сургууль/ байна. Улаанбаатар хотод:

- Баянгол дүүрэгт 1 сургууль (73 дугаар сургууль),
- Сүхбаатар дүүрэгт 1 сургууль (71 дүгээр сургууль),
- Хан-Уул дүүрэгт 2 сургууль (115, 52 дугаар сургууль),

- Чингэлтэй дүүрэгт 3 сургууль (5, 21, 61 дүгээр сургууль)
- Сонгинохайрхан дүүрэгт 7 сургууль (9,62, 65, 76, 104, 107, 122 дугаар сургууль),
- Баянзүрх дүүрэгт 8 сургууль (14, 21, 33, 44, 84, 102, 111 дүгээр сургууль) байна.

Бүлэг дүүргэлт

Улсын хэмжээнд бүлэг дүүргэлтийн дундаж 27.7 байгаа нь өмнөх жилээс 0.4 пунктээр, үүнээс төрийн өмчийн сургуульд 28.6 байгаа нь өмнөх жилээс 0.4 пунктээр, хувийн сургуульд 18.6 байгаа нь өмнөх жилээс 0.3 пунктээр тус тус өссөн байна. Бүлэг дүүргэлт нормативт хэмжээнээс дээгүүр буюу 36.9-46.9-тэй нэр бүхий нийслэлийн 25, аймгийн 1 сургууль байна Үүнд:

- Баянзүрх дүүрэг: 21 дүгээр сургууль (38.2), 33 дугаар сургууль(45.4), 44 дүгээр сургууль(36.9), 84 дүгээр сургууль(45.6), 111 дүгээр сургууль(42.2)
- Сонгинохайрхан дүүрэг: 12 дугаар сургууль (38.8), 104 дүгээр сургууль (37.3), Ирээдүй цогцолбор сургууль (37.0)
- Сүхбаатар дүүрэг: 1 дүгээр сургууль(47.7), 11 дүгээр сургууль (37.4), 2 дугаар сургууль (37.2), 31 дүгээр сургууль (41.6), 3 дугаар сургууль (38.9), 6 дугаар сургууль (37.1), 45 дугаар сургууль (38.6),
- Хан-уул дүүрэг: 18 дугаар сургууль(46.6), 52 дугаар сургууль (43.9), 114 дүгээр сургууль (39.6), 115 дугаар сургууль (38.1), Буянт-ухаа цогцолбор сургууль (40.8)
- Чингэлтэй дүүрэг:5 дугаар сургууль(43.9), 23 дугаар сургууль(51.2), 24 дүгээр сургууль(38.1),
- Баянгол дүүрэг: 93 дугаар сургууль (39.5), Эрдмийн өргөө цогцолбор сургууль (37.7)
- Өвөрхангай аймаг: Мэргэд сургууль (39.5) байна.

Дотуур байрны хангалт

2015-2016 оны хичээлийн жилд улсын хэмжээнд 457 дотуур байр үйл ажиллагаа явуулж байгаагаас стандартын 321, стандартын бус 136 байна.

Дотуур байрны тоо, хүчин чадал

	Дотуур байр			Хүчин чадал
	Бүгд	Стандартын	Стандартын бус	
2012-2013	506	446	60	39,163
2013-2014	511	447	64	38,663
2014-2015	486	405	81	37,919
2015-2016	457	321	136	36,534

2015-2016 оны хичээлийн жилийн байдлаар 34,659 хүүхэд дотуур байранд амьдрах хүсэлт гаргасан байна. Нийт хүсэлт гаргасан суралцагчдын 95.9 хувь буюу 33253 хүүхэд дотуур байранд амьдарч байна. Хүсэлт гаргасан нийт хүүхдийн 70.8 хувь буюу 24536 нь малчдын хүүхэд байна. Хүсэлт гаргасан малчдын хүүхдийн 98.2 хувь буюу 24094 хүүхэд дотуур байранд орсон.

Нэгдүгээр ангид шинээр элсэгч

2015-2016 оны хичээлийн жилд нэгдүгээр ангид 65,197 хүүхэд шинээр элссэн. Нэгдүгээр ангид шинээр элсэгчдийн тоо өмнөх онтой харьцуулахад 7.7 хувиар өссөн бөгөөд суралцагчдын 94.4 хувь нь төрийн өмчийн, 5.4 хувь нь хувийн сургуульд элссэн. 2016-2017 оны хичээлийн жилд урьдчилсан тооцоогоор 69100 хүүхэд 1 дүгээр ангид элсэн орно. Үүнээс Улаанбаатар хотод 27629 хүүхэд элсэнэ.

Сургууль, дотуур байр, спорт заалны хүртээмжийг нэмэгдүүлэх талаар

Улсын хэмжээнд 2016 он болон он дамжин баригдах 50412 суудал бүхий 92 сургууль, 7800 ор/14040 суудал бүхий 78 цэцэрлэг-бага сургуулийн цогцолбор, 2460 ор

бүхий 20 дотуур байр, 10 спорт заалны барилга угсралтын төсөл, арга хэмжээ хэрэгжинэ. /Хавсралт За,б,с,д/

БСШУ-ны салбарт 2016 онд хөрөнгө оруулалт хийгдэж буй барилга, байгууламжийн мэдээлэл														
Барилгын төрөл	Улсын төсөв		БНХАУ-ын тусламж		Японы тусламж		Концесс 2015 онд батлагдсан		Концесс 2016 онд батлагдсан		Орон нутгийн төсөв		НИЙТ	
	Тоо	Хүчин чадал	Тоо	Хүчин чадал	Тоо	Хүчин чадал	Тоо	Хүчин чадал	Тоо	Хүчин чадал	Тоо	Хүчин чадал	Тоо	Хүчин чадал
2 Сургууль	67	34252	7	5760			7	6160	8	3280	3	960	92	50412
3 Бага сургууль, цэцэрлэгийн цогцолбор							72	Цэцэрлэг-7200 Сургууль-12960			6	Цэцэрлэг 600 Сургууль 1080	78	Цэцэрлэг 7800 Сургууль 14040
4 Дотуур байр	16	1920							3	380	1	150	20	2450
5 Спорт заал	9										1		10	

Улсын хэмжээнд 2016 онд 9168 хүүхдийн суудалтай 22 сургууль, 500ор/900суудалтай 5 цэцэрлэг-бага сургуулийн цогцолбор, 6 спорт заал, 8 дотуур байр ашиглалтад орно. /Хавсралт 4а,б/

Улсын хэмжээнд 2016 онд ашиглалтад орох сургууль /тэрбум төгрөгөөр/									
Объектын төрөл	Нийт			Улсын төсөв			Нийслэлийн төсөв		
	Тоо	Хүчин чадал	Төсөвт өртөг	Тоо	Хүчин чадал	Төсөвт өртөг	Тоо	Хүчин чадал	Төсөвт өртөг
Сургууль	22	9168	54.8	20	8528	52.7	2	640	2.1
Цэцэрлэг, бага сургуулийн цогцолбор	5	500 900	500 900				5	500 900	4.9
Спорт заал	6	0	5.4	5		4.6	1		0.8
Дотуур байр	8	870	9.4	7	720	8.1	1	150	1.3
Бүгд	41		69.6	32		65.4	9		9.1

Улаанбаатар хотод 2016 ондоо багтаж 2560 суудалтай 6 сургууль, 500 ор/900 суудалтай 5 цэцэрлэг-бага сургуулийн цогцолбор, 1 спорт заал, 1 дотуур байр ашиглалтад орно.

Цаашид хэрэгжүүлэх арга хэмжээ

Засгийн газраас сургуулийн өмнөх боловсролын үйлчилгээний хүртээмжийг өргөжүүлэх, хүүхэд бүрийг сургуулийн өмнөх боловсрол, цэцэрлэгт хамруулах боломжийг бий болгохын тулд барих цэцэрлэгийн тоо хэмжээг нэмэгдүүлэх, хөдөө орон нутаг, малчдын хүүхдийн гэр цэцэрлэгийн нийлүүлэлтийг өсгөх, хувийн өмчийн болон байгууллагын цэцэрлэг байгуулах боломжийг өргөжүүлэхийн зэрэгцээ монгол орны онцлог, нөөц боломжид тулгуурласан үйлчилгээний болон санхүүжилтийн оновчтой шинэ арга, технологийг судлан хэрэгжүүлнэ.

Ерөнхий боловсролын сургуулийн хүртээмжийн хувьд нэн тэргүүнд 3 ээлжийг арилгах, хүн амын өсөлт, суурьшил, нягтаршилтай уялдуулан эрэлт, хэрэгцээ хамгийн өндөр байгаа газруудад хөрөнгө оруулалтыг төвлөрүүлэх, хүчин чадлын ашиглалт, үр ашгийг оновчтой болгох бодлогыг хэрэгжүүлнэ.

Сургууль, цэцэрлэгийн 2016 оны засварын хөрөнгө оруулалт

Улсын хэмжээнд 6,8 тэрбум төгрөгийн өртөгтэй 89 засварын төсөл, арга хэмжээ хэрэгжиж байна. Засварын ажлын явц 8 дугаар сарын 15-ны байдлаар 82 хувьтай байгаа

бөгөөд 46 засварын ажил бүрэн дууссан бусад засварын ажил хичээл эхлэхээс өмнө дуусна.

Улаанбаатар хотод улсын төсвийн хөрөнгөөр 623,5 сая төгрөгийн өртөгтэй 7 төсөл арга хэмжээ, нийслэлийн хөрөнгөөр 169 сая төгрөгийн өртөгтэй 2 засварын ажил хэрэгжиж байна. Одоогийн байдлаар Баянгол дүүргийн 89-р цэцэрлэг, Сүхбаатар дүүргийн 45, 31-р сургууль, Хан-Уул дүүргийн 52-р сургуулийн засвар дууссан. Үлдэж байгаа Баянгол дүүргийн 88, 86-р цэцэрлэг, Эрдмийн өргөө цогцолбор сургуулийн барилга, Баянзурх дүүргийн Шавь цогцолбор сургууль, 21-р сургуулийн барилгын засварын ажлууд хичээл эхлэхээс өмнө дуусна.

Хичээлийн шинэ жилийн бэлтгэл хангахтай холбоотой төсөв санхүүгийн байдал

Салбарын харьяа байгууллагууд болон орон нутагт өр, төлбөр хуримтлагдаж байна.

Боловсрол, соёл, шинжлэх ухаан, спортын салбарын 2015 оны төсвийн гүйцэтгэлээр түлш халаалтын нийт зардалд 9.9 тэрбум төгрөгийн өр үүсээд байна. Үүнээс орон нутгийн харьяа байгууллагын өр 5.0 тэрбум байгаа нь хичээлийн жилийн бэлтгэлийг хангахад бэрхшээл учруулж байна. Энэхүү өрийг барагдуулах талаар Сангийн яаманд уламжилж хамтарсан ажлын хэсгийг байгуулж, зарим аймаг, орон нутаг, байгууллагын нөхцөл байдалтай газар дээр нь очиж танилцсан болно. Бүх аймгаас байгууллага нэг бүрээр тооцоо нийлсэн актыг гаргуулсан бөгөөд тус актаар 5.0 тэрбум төгрөгийн өр үүсээд байгааг баталгаажуулсан болно.

Салбарын харьяа байгууллагууд болон орон нутагт өр, төлбөр /сая төгрөгөөр/								
Байгууллага	НИЙТ ӨГЛӨГ	Үүнээс барагдуулах нэн шаардлагатай	Үндсэн цалин	Тэтгэврийн даатгал	Түлш, халаалт	Хоол, хүнс	Үндэсний тэтгэлэг, урамшуулал, бусад	Бусад
Орон нутаг	14,475.00	9,877.10	1,920.80	1,306.40	5,042.90	1,606.90	-	-
Ерөнхий боловсрол	11,020.60	7,298.60	1,609.30	1,146.80	3,555.40	987.2		
Соёл урлаг	1,388.70	1,153.70	55.5	40.3	1,057.80	-		
Сургуулийн өмнөх боловсрол	2,065.60	1,424.80	256.1	119.3	429.7	619.7		
Харьяа байгууллага	26,328.70	26,328.70	69.7	20.9	4,878.00	-	18,900.00	2,460.10
Сургалтын төрийн сан	18,900.00	18,900.00					18,900.00	
Их, дээд сургууль	4,744.70	4,744.70			4,744.70			
Яамны харьяа бусад байгууллага	545.9	545.9	69.7	20.9	133.3			322
Арга хэмжээний зардал	2,138.10	2,138.10						2,138.10
НИЙТ	40,803.70	36,205.80	1,990.50	1,327.30	9,920.90	1,606.90	18,900.00	2,460.10

Хоол, хүсний хангамж, аюулгүй байдал

Бага боловсролын хамран сургалтыг нэмэгдүүлэх, сурагчдын эрүүл мэндийг хамгаалах, сурагчийн суралцах идэвхийг өрнүүлэх зорилгоор 2006-2007 оны хичээлийн жилээс I-III, 2007-2008 оны хичээлийн жилээс I-IV, 2008-2009 оны хичээлийн жилээс I-V ангид “Үдийн цай”-ны үйлчилгээг нэвтрүүлсэн.

Засгийн газрын 2012 оны 106 дугаар тогтоолын дагуу цэцэрлэгийн нэг хүүхдийн хоолны зардалд 1650-2400 төгрөг, дотуур байрын нэг хүүхдийн хоолны зардалд 2315 төгрөг, нэг хүүхдийн үдийн цайны зардалд 600 төгрөг тус тус зарцуулж байна.

2015-2016 оны хичээлийн жилд төрийн өмчийн цэцэрлэгт хамрагдаж буй 196639 хүүхдийн хоолны зардалд 40 тэрбум төгрөг, дотуур байранд амьдарч буй 33085 хүүхдийн хоолны зардалд 17 тэрбум төгрөг, бага ангийн 271687 хүүхдийн үдийн цайны зардалд 24,5 орчим тэрбум төгрөгийг улсын төсөвт тусган зарцуулсан байна.

Ерөнхий боловсролын сургуулийн байршил, өмчийн хэлбэр, өрхийн орлого, эрүүл мэнд, иргэншлийн ялгаатай байдал зэргээс үл хамааран сургуульд суралцаж буй бага ангийн бүх сурагчид улсын төсвийн зардлаар үдийн цайны үйлчилгээг тэгш хүртэж байна.

Ерөнхий боловсролын сургуулиудын 80 гаруй хувь нь халуун хоол болон холимог байдлаар /халуун хоол, бэлэн бүтээгдэхүүнээр ээлжлэн үйлчилдэг/, 20 орчим хувь нь бэлэн бүтээгдэхүүнээр үйлчилж байна. Мөн нийт сургуулиудын 40 орчим хувь нь буфетын үйлчилгээ эрхэлж байна.

Ерөнхий боловсролын сургуулийн гал тогооны тоног төхөөрөмжийг жил бүр улсын төсвөөс нийлүүлсээр байгаа хэдий ч улсын хэмжээнд зориулалтын гал тогоотой 350 гаруй сургууль, зориулалтын бус гал тогоотой 260 орчим сургууль, огт гал тогоо байхгүй 40 гаруй сургууль байна. Мөн орон нутгийн 130 орчим сургууль, нийслэлийн 100 орчим сургууль гал тогоог түрээслүүлэн ажиллуулж байна. Үүнээс: 150 гаран сургуулийн гал тогоог аж ахуйн нэгж, 80 орчим сургуулийн гал тогоог хувь хүн түрээслэн ажиллуулж байна.

Цэцэрлэг, сургуулийн хоол, хүнсний хангамжийн чанар, аюулгүй байдал нь зарим тохиолдолд хоол, хүнсний үйлдвэрлэл, аюулгүй ажиллагааны горим, технологид суурилагаасаа илүүтэй хүний сэтгэл, зүтгэл, хариуцлагаас хамаарсан байдалтай байна. Хоол, хүнсний аюулгүй байдал нь тогооч, эрхлэгч, захирал хэн байхаас хамаарахгүйгээр байнга мөрдөгддөг үйлдвэрлэлийн технологи, аюулгүй ажиллагаанд суурилсан байх шаардлага бий болж байна.

Цаашид хэрэгжүүлэх арга хэмжээ

Цэцэрлэг, сургууль, дотуур байрны хоол, хүнсний аюулгүй байдлыг хангахад технологийн шаардлагыг хангасан хоол, хүнс боловсруулах орчинг бүрдүүлэх, зориулалтын гал тогоо, хоол, хүнс үйлдвэрлэлийн тоног, төхөөрөмж, хэрэгслийн хангамжийг сайжруулах нь чухал ач холбогдолтой байна.

Цэцэрлэг, сургуульд бүтээгдэхүүний гарал үүсэл, хугацаа нь тодорхой, чанар нь баталгаатай хүнсний бүтээгдэхүүнийг нийлүүлэх, тээвэрлэлт, хадгалалтын технологи, горимыг мөрдөх, гал тогооны эрүүл ахуй, ариун цэврийн шаардлагыг хангах, хоол, хүнсийг технологийн дагуу боловсруулах мэргэжлийн ур чадвар, хоол, хүнсийг боловсруулах эрүүл, аюулгүй ажиллагааны чадварт тогооч, гал тогооны ажилтнуудыг сургах, сургууль, цэцэрлэгийн удирдах ажилтнуудыг хоол, хүнсний эрүүл, аюулгүй ажиллагаанд хяналт тавих арга чадварт сургах талаар холбогдох арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.

Хоол, хүнсний үйлдвэрлэлийг эрүүл аюулгүй зохион байгуулдаг, эрсдлээс өөрийгөө урьдчилан сэргийлдэг, хамгаалдаг, аюулгүй ажиллагааны горим, технологид суурилсан хоол, хүнс үйлдвэрлэлийн технологийг бүх цэцэрлэг, сургуульд нэвтрүүлж, мөрддөг болгоно.

Сургууль, цэцэрлэгийн хоол, хүнсний бүтээгдэхүүнийг нийлүүлэх аж ахуйн нэгжийг шалгаруулах, хоол, хүнсий үйлдвэрлэлийн аюулгүй ажиллагааг хянахад олон, нийт, эцэг эх, багш сурагчдын бодитой оролцоог бий болгох нөхцлийг бүрдүүлнэ.

Цэцэрлэг, сургуулийн хоол, хүнсний хангамж, үйлдвэрлэл нь орон нутгийн иргэд, аж ахуйн нэгжийн хүнс, хөдөө аж ахуйн үйлдвэрлэлийн хөгжлийг дэмждэг, сурагчдын амьдрах, аж төрөх ухаан, арга чадварыг хөгжүүлэхэд хувь нэмрээ оруулдаг нэн ялангуяа хөдөө орон нутагт сургууль, цэцэрлэг чанартай, тэжээллэг, эрүүл, аюулгүй хүнсний бүтээгдэхүүнээр өөрийгөө тогтвортой хангах бичил тогтолцоог бүрдүүлэхэд нь бодлогын дэмжлэг үзүүлнэ.

Их, дээд сургуулийн хүртээмж, хүчин чадал

2015-2016 оны хичээлийн жилийн статистикийн мэдээгээр Монгол Улсад дээд боловсролын 100 байгууллага сургалтын ажил эрхлэх тусгай зөвшөөрөлтэй байна.

Дээд боловсролын сургалтын байгууллагын тоо						
Өмчийн хэлбэр	2014-2015		2015-2016		Тооны өөрчлөлт (-бууралт)	
	Тоо	%	Тоо	%	Тоо	%
	Бүгд	101	100	100	100	-1
Төрийн өмчийн	16	15.8	17	17	1	6.2
Төрийн бус өмчийн	80	79.2	78	78	-2	-2.5
Гадаадын салбар сургууль	5	5	5	5	0	0

2015-2016 оны хичээлийн жилийн эхэнд их, дээд сургууль, коллежид суралцагчдын тоо 162,626 болж, өмнөх хичээлийн жилээс 15,669-өөр буюу 8.8 хувиар буурлаа.

Суралцагчдын тоо төрийн өмчийн сургуульд 8,617-гоор буюу 8.3 хувиар, төрийн бус өмчийн сургуульд 6,957-гоор буюу 9.4 хувиар, гадаадын салбар сургуульд 95-аар буюу 23.1 хувиар тус тус буурчээ. Ийнхүү төрийн ба төрийн бус өмчийн болон гадаадын салбар сургуулиудад суралцагчдын тоо буурсан ч тэдгээрийн нийт дүнд эзлэх хувийн жин өнгөрсөн оныхоо түвшинд байна.

Нийт суралцагчдын 95033 буюу 58.4 хувь нь төрийн өмчийн, 67276 буюу 41.4 хувь нь төрийн бус өмчийн, 317 буюу 0.2 хувь нь гадаадын салбар сургуульд сурч байна.

Суралцагчдын тоо (сургуулийн өмчийн хэлбэрээр)						
Өмчийн хэлбэр	2014-2015		2015-2016		Тооны өөрчлөлт (-бууралт,%)	
	Тоо	%	Тоо	%	Тоо	%
	Бүгд	178,295	100	162,626	100	-15,669
Төрийн өмчийн	103,650	58.1	95,033	58.4	-8,617	-8.3
Төрийн бус өмчийн	74,233	41.6	67,276	41.4	-6,957	-9.4
Гадаадын салбар сургууль	412	0.3	317	0.2	-95	-23.1

Салбарын 2015-2016 оны хичээлийн жилийн статистик мэдээгээр дотуур байранд суухаар нийт 11740 оюутан санал гаргасан байна. Үүнээс дотуур байранд амьдардаг

11058 оюутан байна. Дорх хүснэгтэд төрийн өмчийн дээд боловсролын байгууллагын оюутны дотуур байрны судалгааг үзүүлэв.

Дотуур байрны хүртээмж, төлбөрийн хэмжээ						
Сургууль	Хүчин чадал	Байрны тоо	Төлбөр /мян.төг/		Өссөн дүн	Өсөлтийн хувь
			2014	2015		
МУИС	1884	6	430	550	120	27.90%
ХААИС	900	4	410	460	50	12.20%
АШУУИС	1440	3	380	430	50	13.20%
ШУТИС	1400	4	350	400	50	14.30%
СУИС	200	1	379	417	38	10.00%
МУБИС	2500	7	320	386	66	20.60%
БХИС	300	1	Төлбөргүй			
ХСИС	850	1	Төлбөргүй			
ХБК	60	1	250	300	50	20.00%
1000 оюутныбайр	850	2	780	850	70	9.00%
НИЙТ	10384	30				
Дундаж			412.4	474.1	61.8	15.00%

Сургалтын төлбөрийн хэмжээ

Боловсрол, соёл, шинжлэх ухаан, спортын яамнаас эдийн засгийн нөхцөл байдал хүндэрч, иргэдийн аж байдал сайнгүй байгаатай холбогдуулан төрийн өмчийн их, дээд сургууль, коллежуудын сургалтын төлбөрийг 2016-2017 оны хичээлийн жилд нэмэгдүүлэхгүй байх талаар холбогдох арга хэмжээг хэрэгжүүлсэн.

Төрийн өмчийн их, дээд сургуулийн сургалтын төлбөрийн хэмжээ 2016-2017 оны хичээлийн жилд нэмэгдэхгүй, өнгөрсөн хичээлийн жилийн төлбөрийн хэмжээнд байна.

Төрийн өмчийн их, дээд сургуулийн төлбөрийн дундаж хэмжээ 0.9-2.8 сая төгрөг байна.

ТӨРИЙН ӨМЧИЙН ИХ СУРГУУЛЬ, ДЭЭД СУРГУУЛЬ, КОЛЛЕЖИЙН СУРГАЛТЫН ТӨЛБӨРИЙН ХАРЬЦУУЛСАН СУДАЛГАА																	
д/д	Сургуулийн нэр	Бакалавр															
		1 дүгээр дамжаа				2 дугаар дамжаа				3 дугаар дамжаа				4 дүгээр дамжаа			
		1 кредит цагийн дундаж үнэлгээ/төг/			Дундаж төлбөр /сая төг/	1 кредит цагийн дундаж үнэлгээ/төг/			Дундаж төлбөр /сая төг/	1 кредит цагийн дундаж үнэлгээ/төг/			Дундаж төлбөр /сая төг/	1 кредит цагийн дундаж үнэлгээ/төг/		Дундаж төлбөр /сая төг/	
		2014 он	2015 он	Өссөн хувь		2014он	2015он	Өссөн хувь		2014он	2015он	Өссөн хувь		2014 он	2015 он		Өссөн хувь
1	МУИС	64300	81600	27,3	2,44	64300	72700	12	2,2	64300	72700	12	2,2	50300	56600	12,5	1,7
2	ХААИС	53300	66600	25	2,0	56600	66000	16,5	1,98	56600	66000	16,5	1,98	56600	66000	16,5	1,98
3	АШУУИС	60000	70000	16	2,85	56000	65000	16	2,47	56000	65000	16	2,47	55500	55500	0	2,0
4	ШУТИС	50000	58500	17	1,7	50000	58500	17	1,7	50000	58500	17	1,7	50000	58500	17	1,7
5																	
6	СУИС	42300	46600	10	1,4	42300	46600	10	1,4	42300	46600	10	1,4	42300	46600	10	1,4
7	МУБИС	55000	65000	18	1,95	48300	58000	20	1,74	48300	58000	20	1,74	48300	58000	20	1,74
8	БХИС	38000	43000	13	1,3	35000	40000	14,2	1,2	31600	36600	15,8	1,2	28300	33300	17,6	1,0
9	ХБК	27400	31400	14,5	0,95	27400	31400	14,5	0,95	27400	31400	14,5	0,95	27400	31400	14,5	0,95
	дундаж			17,6	1,82			15	1,7			15	1,7			13,5	1,55

Сургалтын төрийн сангаас олгосон буцалтгүй тусламж, үндэсний тэтгэлэг, хөнгөлөлттэй зээл,

Доорхи хүснэгтэд шаардлагатай мэдээллийг үзүүлэлт тус бүрээр 2014-2016 оны хугацаанд хамруулан үзүүллээ.

Сургалтын төрийн сангаас олгосон буцалтгүй тусламж, хөнгөлөлттэй зээл, үндэсний тэтгэлэг										
Үзүүлэлт		2014 он			2015 он			2016 он		
		Батлагдсан төсөв	оюутны тоо	гүйцэтгэл	Батлагдсан төсөв	оюутны тоо	гүйцэтгэл	Батлагдсан төсөв	оюутны тоо	гүйцэтгэл
Дээд боловсролын сургалтын байгууллагад хөнгөлөлттэй зээл, буцалтгүй тусламжаар суралцагчид	хөн.зээл	4,300.00	4421	1,384.40	1,500.00	1985	1,499.90	2,500.00	1839	567.7
	буц.тус	3,337.00	5088	6,584.50	8,130.70	5273	8,130.30	4,996.70	5415	5,686.10
	Дүн	7,637.00	9509	7,968.90	9,630.70	7258	9,630.20	7,496.70	7,254.00	6,253.80
Өндөр хөгжилтэй орны магистр, докторт суралцагчид		8,205.00	189	8,237.90	7,837.20	160	6,047.30	7,337.20	93	2,498.00
Гадаадын бакалаврт суралцагчдад		1,875.00	40	3,640.50	3,375.00	34	3,691.30	4,528.60	142	1,474.00
Дэлхийн шилдэг 100 их сургуульд суралцагчдад		9,500.00	86	6,187.50	14,500.00	147	10,631.70	11,500.00	77	2,941.10
ДҮН		25,080.00	4476	21,957.40	27,216.90	3026	21,875.00	25,452.70	845	7,116.50
Үндэсний тэтгэлэг		86,343.00	127475	84,922.30	34,809.90	51721	34,809.90	33,656.60	41345	13,873.50
Урамшууллын тэтгэлэг			31569		5,149.70	9621	6,965.60	-		
ДҮН		86,343.00	159044	84,922.30	39,959.60	61342	41,775.50	33,656.60	41,345.00	13,873.50

“Сайн оюутан хөтөлбөр”-ийн хэрэгжилт

Засгийн газрын 2016 оны 229 дүгээр тогтоолоор “Сайн оюутан” хөтөлбөр батлагдсан. Тус хөтөлбөрийг Төрийн банк, Хаан банк, Голомт банк, Худалдаа хөгжлийн банк зэрэг арилжааны банкуудтай Сангийн яам, Боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны яам 92/02/ГБ02-97, 91/03/496 тоот гэрээ байгуулан хэрэгжүүлж байна.

Энэхүү хөтөлбөрийн зорилго нь дээд боловсролын байгууллагад суралцаж байгаа оюутны хариуцлагыг дээшлүүлж, түүний өрсөлдөх чадвар, сурах бололцоог нэмэгдүүлж, оюутны сургалтын төлбөрийн зээлийн нөхцөлийг сайжруулахад оршино. Хөтөлбөрийн хүрээнд сургалтын төлбөрт зориулан авсан цалин, тэтгэврийн зээлийн үлдэгдлийг шинэ нөхцөлтэй зээлд шилжүүлэх, оюутанд сургалтын төлбөрийн богино болон урт хугацаатай зээлийг 5 хувийн хүүтэйгээр олгохоор журамд тусгасан.

Одоогийн байдлаар Улаанбаатар хотын банк, Худалдаа хөгжлийн банкуудаас Сангийн яам, Боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны яаманд тус хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх хүсэлт, гэрээний төсөл ирүүлсэн.

Арилжааны банк, Боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны яам, Дээд боловсролын сургалтын байгууллагуудын “Сайн оюутан” хөтөлбөр хамтран хэрэгжүүлэх гэрээг хийж эхэлсэн. Одоогоор 40 гаруй их, дээд сургууль, коллеж гэрээг байгуулсан.

Уг хөтөлбөрийг санхүүжүүлэх зорилгоор дээрхи оролцогч банкуудад нийт 11.0 тэрбум төгрөгийн үнэт цаасыг 1 хувийн хүүтэйгээр арилжаалан тухайн банкуудад мөнгөн хадгаламж хэлбэрээр байршуулж эх үүсвэрийн асуудлыг шийдвэрлэсэн.

“Сайн оюутан” хөтөлбөрт 2016 оны 6 дугаар сар 25-ны байдлаар 30 гаруй оюутан сургалтын төлбөрийн зээлэнд хамрагдсан байна.

Монгол Улсын Засгийн газрын 8 дугаар сарын 9-ны өдрийн хуарладаанаар Сайн оюутан хөтөлбөрийг зогсоох шийдвэр гаргасан.

***Хувьсах зардлын дундаж норматив,
санхүүжүүлэх аргачлалын тухай***

Монгол Улсын “Сургуулийн өмнөх боловсролын тухай хууль”-ийн 15 дугаар зүйлийн 15.1, 15.2 дах заалт, “Боловсролын тухай хууль”-ийн 40 дүгээр зүйлийн 40.2, 40.3 дахь заалтыг тус тус үндэслэн цэцэрлэг, ерөнхий боловсролын сургуулийн бага, дунд, ахлах ангийн нэг хүүхдэд ногдох хувьсах зардлын дундаж норматив, ерөнхий боловсролын сургуулийн дотуур байрны хувьсах зардлын хэмжээг Засгийн газрын 2016 оны 242 дугаар тогтоолоор баталсан.

Шинэчлэн мөрдөж буй хувьсах зардлын дундаж норматив, санхүүжүүлэх аргачлалд цалин хөлс, нэмэгдэл урамшууллын хууль эрх зүйн өөрчлөлт болон бараа үйлчилгээний зардлын үнийн өсөлтийг тусган боловсруулсан бөгөөд 2016 оны батлагдсан төсөвт нэмэлт зардлын эх үүсвэр шаардагдахгүй, батлагдсан төсвийн хэмжээнд багтахар тооцсон. Тус тогтоол нь 2017 оны төсвийн төлөвлөлт, хэрэгжилтэд мөрдөнө.

- *Сургуулийн өмнөх боловсрол эзэмшүүлэхэд нэг хүүхдэд ногдох хувьсах зардлын дундаж нормативын хэмжээг Монгол Улсын Засгийн газрын 2014 оны 75 дугаар тогтоолын 1 болон 6 дугаар хавсралтыг үндэслэн цалин болон ажил олгогчийн төлөх нийгмийн даатгалын шимтгэлийн хэмжээг 15 хувиар нэмэгдүүлсэн болно. Харин бусад хувьсах зардлын хэмжээг нэмэгдүүлээгүй.*
- *Бага, дунд боловсрол эзэмшүүлэхэд нэг суралцагчид зарцуулах хувьсах зардлын дундаж нормативыг багшийн цалин хөлс, ажил олгогчийн төлөх нийгмийн даатгалын шимтгэлийг 15 хувиар, бараа үйлчилгээний бусад хувьсах зардлыг 5 хүртэл хувиар нэмэгдүүлсэн. Ерөнхий боловсролын сургуульд бага, дунд боловсрол эзэмшүүлэхэд зарцуулах багшийн цалингийн зардлыг Боловсрол, Соёл, Шинжлэх Ухааны Сайдын тушаалаар батлагдсан сургалтын төлөвлөгөөнд үндэслэн тооцсон.*
- *Монгол Улсын Засгийн газрын 2014 оны 75 дугаар тогтоолын 6 дугаар хавсралтад ерөнхий боловсролын сургуулийн багшийн албан тушаалын цалинг тогтоосны дагуу багийн сургуульд 683.1 мянган төгрөг, сумын сургуульд дунджаар 386.8 мянган төгрөг, аймгийн төвийн сургуульд дунджаар 354.9 мянган төгрөг, нийслэлийн сургуульд дунджаар 325.1 мянган төгрөг байхаар нэг хүүхдэд ногдох багшийн цалингийн нормативыг тооцоолсон.*
- *Бараа, үйлчилгээний бусад хувьсах зардлыг Монгол Улсын 2016 оны батлагдсан төсөвт үндэслэн тооцож нэг хүүхдэд ногдох зардал дунджаар 21.3 мянган төгрөг болгон тооцоолсон. Хуучин тогтоолтой харьцуулахад бараа үйлчилгээний хувьсах зардал нь орон нутгийн сургуулиудын хувьд 2%-8%-иар нэмэгдсэн.*
- *Дотуур байранд амьдрах нэг хүүхдэд зарцуулах хувьсах зардлын нормативт цалингийн зардал, ажил олгогчийн төлөх нийгмийн даатгалын шимтгэлийг 15 хувиар, бараа үйлчилгээний бусад хувьсах зардлыг 5 хүртэл хувиар*

нэмэгдүүлсэн. Дотуур байрны цалингийн зардалд дотуур байрны хүмүүжүүлэгч багш, тогооч, туслах тогооч, манаач, жижүүр, үйлчлэгчийн цалинг Монгол Улсын Засгийн газрын 2012 оны 78 дугаар тогтоолоор батлагдсан үндсэн цалингаар тооцож олгодог нэмэгдэл, нэмэгдэл хөлсний хэмжээгээр тооцон төлөвлөхөд дунджаар 337.6 мянган төгрөг болж байна.

Цэцэрлэг, сургуулийн багшийн цалинг цаашид нэмэгдүүлэх талаар авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний талаар

Багш нарын цалин хөлс нь 2010 онд 12 хувь, 2012 онд 55 хувь, 2014 онд 15 хувиар нэмэгдсэн. Дорхи хүснэгтээр багшийн цалингийн бүтэц, дундаж цалингийн дүнг танилцууллаа.

Цэцэрлэг, сургуулийн багшийн цалин, хөлсний бүтэц												
Он	Байгууллага	Цалингийн сүлжээний дундаж	Мэргэжлийн зэрэг	Ур чадвар	Анги удирдах	Заах арга	Кабинет	Үр дүнгийн	Орон нутгийн нэмэгдэл	Дундаж нэмэгдэл	Сарын цалингийн дундаж /сүлжээгээр/	Өсөлтийн хувь /өмнөх оньхоос/
2015	Сургууль	550.4	41.3	41.3	27.5	13.8	13.8	34.4	27.5	199.5	749.9	-
	Цэцэрлэг	488.9	36.7	30.6	-	4.9	-	24.4	24.4	121	609.9	-
2014	Сургууль	550.4	41.3	41.3	27.5	13.8	13.8	34.4	27.5	199.5	749.9	15%
	Цэцэрлэг	488.9	36.7	30.6	-	4.9	-	24.4	24.4	121	609.9	
2013	Сургууль	478.6	35.9	35.9	23.9	12	12	29.9	23.9	173.5	652.1	-
	Цэцэрлэг	425.1	31.9	26.6	-	4.3	-	21.3	21.3	105.2	530.3	-
2012	Сургууль	478.6	35.9	35.9	23.9	12	12	29.9	23.9	173.5	652.1	55%
	Цэцэрлэг	425.1	31.9	26.6	-	4.3	-	21.3	21.3	105.2	530.3	
2011	Сургууль	309.1	23.2	23.2	15.5	7.7	7.7	19.3	15.5	112	421.1	-
	Цэцэрлэг	265.6	19.9	16.6	-	2.7	-	13.3	13.3	65.7	331.3	-
2010	Сургууль	309.1	23.2	23.2	15.5	7.7	7.7	19.3	15.5	112	421.1	12%
	Цэцэрлэг	265.6	19.9	16.6	-	2.7	-	13.3	13.3	65.7	331.3	
2009	Сургууль	237.8	17.8	17.8	11.9	5.9	5.9	14.9	11.9	86.2	324	-
	Цэцэрлэг	237.8	17.8	14.9	-	2.4	-	11.9	11.9	58.8	296.6	-
2008	Сургууль	237.8	17.8	17.8	11.9	5.9	5.9	14.9	11.9	86.2	324	-
	Цэцэрлэг	237.8	17.8	14.9	-	2.4	-	11.9	11.9	58.8	296.6	-

Тус яамны зүгээс багш, ажилтнуудын цалинг нэмэгдүүлэх, үнэлэмжийг дээшлүүлэх талаар байнга судалж, санал тавьж ажиллаж ирсэн. Цаашид багшийн ажлын үнэлэмжийг нэмэгдүүлэх, үр дүнд суурилсан үнэлгээг боловсронгуй болгох, цалин хөлсийг тооцох журам, дүрмийг боловсронгуй болгоход анхааран ажиллана.

Үдийн цай хөтөлбөр, цэцэрлэгийн хүүхдийн хоол, хүнсний хангамж, аюулгүй байдлыг хангах талаар

Бага боловсролын хамран сургалтыг нэмэгдүүлэх, сурагчдын эрүүл мэндийг хамгаалах, сурагчийн суралцах идэвхийг өрнүүлэх зорилгоор 2006-2007 оны хичээлийн жилээс I-III, 2007-2008 оны хичээлийн жилээс I-IV, 2008-2009 оны хичээлийн жилээс I-V ангид “Үдийн цай”-ны үйлчилгээг нэвтрүүлсэн.

Засгийн газрын 2012 оны 106 дугаар тогтоолын дагуу цэцэрлэгийн нэг хүүхдийн хоолны зардалд 1650-2400 төгрөг, дотуур байрын нэг хүүхдийн хоолны зардалд 2315 төгрөг, нэг хүүхдийн үдийн цайны зардалд 600 төгрөг тус тус зарцуулж байна.

2015-2016 оны хичээлийн жилд төрийн өмчийн цэцэрлэгт хамрагдаж буй 196639 хүүхдийн хоолны зардалд 40 тэрбум төгрөг, дотуур байранд амьдарч буй 33085 хүүхдийн хоолны зардалд 17 тэрбум төгрөг, бага ангийн 271687 хүүхдийн үдийн цайны зардалд 24,5 орчим тэрбум төгрөгийг улсын төсөвт тусган зарцуулсан байна.

Ерөнхий боловсролын сургуулийн байршил, өмчийн хэлбэр, өрхийн орлого, эрүүл мэнд, иргэншлийн ялгаатай байдал зэргээс үл хамааран сургуульд суралцаж буй бага ангийн бүх сурагчид улсын төсвийн зардлаар үдийн цайны үйлчилгээг тэгш хүртэж байна.

Ерөнхий боловсролын сургуулиудын 80 гаруй хувь нь халуун хоол болон холимог байдлаар /халуун хоол, бэлэн бүтээгдэхүүнээр ээлжлэн үйлчилдэг/, 20 орчим хувь нь бэлэн бүтээгдэхүүнээр үйлчилж байна. Мөн нийт сургуулиудын 40 орчим хувь нь буфетын үйлчилгээ эрхэлж байна.

Ерөнхий боловсролын сургуулийн гал тогооны тоног төхөөрөмжийг жил бүр улсын төсвөөс нийлүүлсээр байгаа хэдий ч улсын хэмжээнд зориулалтын гал тогоотой 350 гаруй сургууль, зориулалтын бус гал тогоотой 260 орчим сургууль, огт гал тогоо байхгүй 40 гаруй сургууль байна. Мөн орон нутгийн 130 орчим сургууль, нийслэлийн 100 орчим сургууль гал тогоог түрээслүүлэн ажиллуулж байна. Үүнээс: 150 гаран сургуулийн гал тогоог аж ахуйн нэгж, 80 орчим сургуулийн гал тогоог хувь хүн түрээслэн ажиллуулж байна.

Цэцэрлэг, сургуулийн хоол, хүнсний хангамжийн чанар, аюулгүй байдал нь зарим тохиолдолд хоол, хүнсний үйлдвэрлэл, аюулгүй ажиллагааны горим, технологид суурилагаасаа илүүтэй хүний сэтгэл, зүтгэл, хариуцлагаас хамаарсан байдалтай байна. Хоол, хүнсний аюулгүй байдал нь тогооч, эрхлэгч, захирал нь хэн байхаас хамаарахгүйгээр байнга мөрдөгддөг үйлдвэрлэлийн технологи, аюулгүй ажиллагаанд суурилсан байх шаардлага бий болж байна.

БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СПОРТЫН ЯАМ

МОНГОЛ УЛСЫН ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨӨР 2016 ОНД САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ТӨСӨЛ, АРГА ХЭМЖЭЭ, БАРИЛГА БАЙГУУЛАМЖИЙН ЖАГСААЛТ
/сая
төгрөг/

Дугаар	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Хугацаа		Төсөвт өртөг	2016 онд санхүүжих	Гүйцэтгэгч компани
		Эхлэх	Дуусах			
XII.1.1.103	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Архангай, Эрдэнэбулган сум, 2 дугаар цэцэрлэг/	2013	2016	1,454.8	193.2	Навтгар хайрхан ХХК
XII.1.1.110	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Архангай, Чүлуут сум/	2013	2016	1,137.1	76.9	Жунсон ХХК
XII.1.1.119	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Архангай, Эрдэнэбулган сум, 3 дугаар цэцэрлэг/	2013	2016	1,565.2	121.3	Болор арамба ХХК
XII.1.1.106	Цэцэрлэгийн барилга /Баянхонгор, Бөмбөгөр сум/	2012	2016	791.2	357.1	Хаш гоёо ХХК
XII.1.1.153	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Булган, Булган сум, 1 дүгээр цэцэрлэг/	2012	2016	1,340.2	300.2	Чин ван констаркшн ХХК
XII.1.1.13	Цэцэрлэгийн барилга, 75 ор /Говь-Алтай, Тайшир сум/	2013	2016	550.0	275.0	Шатат ХХК
XII.1.1.91	Цэцэрлэгийн барилга /Говь-Алтай, Бигэр сум/	2015	2016	1,034.6	534.6	
XII.1.1.92	Цэцэрлэгийн барилга /Говь-Алтай, Төгрөг сум/	2015	2016	950.0	650.0	
XII.1.1.93	Цэцэрлэгийн барилга /Говь-Алтай, Тонхил сум/	2015	2016	1,034.6	734.6	
XII.1.1.115	Цэцэрлэгийн барилгын өргөтгөл /Говьсүмбэр, Сүмбэр сум, 1 дүгээр цэцэрлэг/	2013	2016	1,001.4	140.2	Оточ ноёдууд ХХК
XII.1.1.82	Цэцэрлэгийн барилга, 100 ор /Дархан-Уул, Дархан сум, 15 дугаар баг, Мөнгирт хороо/	2015	2016	1,000.0	269.5	Наран Орд ХХК
XII.1.1.125	Цэцэрлэгийн барилга, 100 ор /Дархан-Уул, Шарын гол сум/	2014	2016	1,000.0	255.5	Прогресс цамхаг ХХК
XII.1.1.12	Цэцэрлэгийн барилга, 75 ор /Дорноговь, Дэлгэрэх сум/	2012	2016	619.7	21.3	Баянмарз ХХК
XII.1.1.6	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Дорнод, Баян-Уул сум/	2013	2016	1,592.7	546.4	"Сүхжин" ХХК
XII.1.1.83	Цэцэрлэгийн барилга, 75 ор /Дорнод, Хөлөнбуйр сум/	2012	2016	1,080.1	39.0	Сүхжин ХХК
XII.1.1.113	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Дорнод, Хэрлэн, 11 дүгээр цэцэрлэг/	2013	2016	1,348.9	259.2	АглутХХК
XII.1.1.137	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Дорнод, Хэрлэн сум, 12 дугаар цэцэрлэг/	2011	2016	935.3	270.7	Чандмань тал ХХК
XII.1.1.11	Цэцэрлэгийн барилга, 100 ор /Дундговь, Дэлгэрхангай сум/	2012	2016	858.4	579.2	Говь гурвансайхан ХХК
XII.1.1.89	Дэлхийн банкны Бүх нийтийн боловсролын үр дүнд түргэн хүрэх санаачилгын түншлэл төсөл /монголын талын хөрөнгө/ /Дундговь, Дэрэн сум/	2011	2016	299.2	151.9	Бридж констракшн ХХК
XII.1.1.102	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Дундговь, Эрдэнэдалай сум/	2012	2016	1,084.7	51.6	Бум констракшн ХХК
XII.1.1.136	Цэцэрлэгийн барилга, 100 ор /Дундговь, Гурвансайхан сум/	2011	2016	550.0	15.3	Мөнхийн үргэлжлэл ХХК
XII.1.1.10	Цэцэрлэгийн барилга, 100 ор /Завхан, Улиастай сум, Богдын гол баг/	2014	2016	1,000.0	500.0	Бэрсүм ХХК
XII.1.1.17	Цэцэрлэгийн барилга, 100 ор /Завхан, Завханмандал сум/	2014	2016	1,420.0	986.4	Арь констаркшн ХХК
XII.1.1.118	Цэцэрлэгийн барилга, 100 ор /Завхан, Цагаанчулуут сум/	2012	2016	952.1	367.7	РСТХХК
XII.1.1.7	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Орхон, Баян-Өндөр сум/	2014	2016	1,250.0	950.0	Хялгант нуга ХХК
XII.1.1.105	Цэцэрлэгийн барилга, 100 ор /Өмнөговь, Цогт-Овоо сум/	2012	2016	858.8	177.4	Ти Би И ХХК
XII.1.1.109	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Сүхбаатар, Мөнххаан сум/	2012	2016	1,637.1	416.5	Хөх хайрхан трейд ХХК
XII.1.1.114	Цэцэрлэгийн барилга, 100 ор /Сүхбаатар, Асгат сум/	2013	2016	1,014.0	565.5	Аригун ХХК
XII.1.1.80	Цэцэрлэгийн барилга, 100 ор /Сэлэнгэ, Шаамар сум/	2012	2016	880.9	135.3	Цо Би А ХХК
XII.1.1.81	Цэцэрлэгийн барилга, 75 ор /Сэлэнгэ, Шаамар сум, Дулаанхаан тосгон/	2012	2016	786.6	84.9	Карголанд ХХК
XII.1.1.101	Цэцэрлэгийн барилга, 100 ор /Сэлэнгэ, Мандал сум/	2012	2016	771.2	293.0	Талын Монгол групп ХХК
XII.1.1.104	Цэцэрлэгийн барилгын өргөтгөл /Сэлэнгэ, Мандал сум, Хэрх тосгон/	2012	2016	913.7	151.6	Батхэрэйд ХХК
XII.1.1.129	Цэцэрлэгийн барилгын өргөтгөл /Сэлэнгэ, Мандал сум, Нархан цэцэрлэг/	2014	2016	740.0	115.8	Зос трейд ХХК
XII.1.1.128	Цэцэрлэгийн барилгын өргөтгөл /Улаанбаатар, Баянгол дүүрэг, 157 дугаар цэцэрлэг/	2014	2016	550.0	41.7	Лорд констракшн ХХК
XII.1.1.156	Цэцэрлэгийн барилгын өргөтгөл /Улаанбаатар, Баянгол дүүрэг, 13 дугаар хороо, 77 дугаар цэцэрлэг/	2015	2016	880.0	788.0	Хар хорин өргөө ХХК
XII.1.1.157	Цэцэрлэгийн барилгын өргөтгөл /Улаанбаатар, Баянгол дүүрэг, 95 дугаар цэцэрлэг/	2015	2016	880.0	781.0	Алтан зурлага ХХК
XII.1.1.127	Цэцэрлэгийн барилга, 120 ор /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг, 19 дүгээр хороо, 26 дугаар цэцэрлэг/	2014	2016	1,100.0	168.0	Бизнес фокус ХХК
XII.1.1.130	Цэцэрлэгийн барилгын өргөтгөл, 150 ор /Улаанбаатар Баянзүрх дүүрэг, 5 дугаар хороо, 115 дугаар цэцэрлэг/	2014	2016	1,250.0	1,250.0	Цонбон тоосго ХХК
XII.1.1.117	Цэцэрлэгийн барилга, 100 ор /Улаанбаатар, Багануур дүүрэг/	2012	2016	1,097.8	115.0	Ганцаг ХХК
XII.1.1.14	Цэцэрлэгийн барилга, /Улаанбаатар, Сүхбаатар дүүрэг/	2012	2016	1,000.0	700.0	Адамант ХХК
XII.1.1.5	Дэлхийн банкны "Бүх нийтийн боловсролын үр дүнд түргэн хүрэх санаачилгын түншлэл" төслийн монголын талын хөрөнгө /Улаанбаатар/	2011	2017	961.9	199.5	
XII.1.1.158	Цэцэрлэгийн барилга, 120 ор /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг, 20 дугаар хороо/	2012	2016	1,100.0	500.0	Хайрхан бар ХХК
XII.1.1.138	Цэцэрлэгийн барилга, 100 ор /Улаанбаатар, Хан-Уул дүүрэг, 6 дугаар хороо/	2011	2016	589.8	39.8	Алтанбулаг трейд ХХК
XII.1.1.15	Цэцэрлэгийн барилга /Улаанбаатар, Чингэлтэй дүүрэг, 18 дугаар хороо/	2012	2016	1,200.0	1,094.0	Ти Ти Энд Би ХХК
XII.1.1.78	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Улаанбаатар, Чингэлтэй дүүрэг, 16 дугаар хороо/	2014	2016	1,200.0	1,050.0	Нью констракшн ХХК
XII.1.1.96	Цэцэрлэгийн барилга /Улаанбаатар, Чингэлтэй дүүрэг, 8 дугаар хороо/	2015	2016	950.0	300.0	Ата трейд ХХК
XII.1.1.108	Цэцэрлэгийн барилга, 75 ор /Увс, Өмнөговь сум/	2012	2016	983.9	224.9	Цэлмэг ази констракшн ХХК
XII.1.1.167	Сургуулийн өмнөх насны зорилтот бүлгийн тусгай цэцэрлэг, 75 ор /Увс, Улаангом сум/	2016	2016	680.0	680.0	
XII.1.1.8	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Ховд, Булган сум/	2014	2017	1,436.3	450.0	Саруул цамхаг ХХК
XII.1.1.9	Цэцэрлэгийн барилга, 100 ор /Хөвсгөл, Мөрөн сум/	2014	2016	1,000.0	100.0	Бат хэрэйд ХХК
XII.1.1.16	Цэцэрлэгийн барилга, 100 ор /Хөвсгөл, Алаг-Эрдэнэ сум/	2010	2016	987.2	506.4	Их-Үен ХХК
XII.1.1.124	Цэцэрлэгийн барилга, 100 ор /Хөвсгөл, Тосонцэнгэл сум/	2014	2016	860.0	107.0	Их Үен ХХК
XII.1.1.126	Цэцэрлэгийн барилга, 100 ор /Хөвсгөл, Ренчинлхүмбэ сум/	2014	2016	860.0	227.6	Урагшлах ХХК
XII.1.1.135	Цэцэрлэгийн барилга, 100 ор /Хөвсгөл, Цагаан-Үүр сум/	2011	2016	650.0	67.7	Зос трейд ХХК
XII.1.1.122	Цэцэрлэгийн барилга, 100 ор /Хэнтий, Хэрлэн сум/	2013	2016	850.0	101.4	Нью констракшн ХХК

Нийслэлийн төсвийн хөрөнгөөр 2016 онд шинээр болон он дамжин баригдаж буй барилга

	№	Төсөл, аргахэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Хугацаа	Төсөвт өртөг /сая төгрөг/	2016онд санхүүжих	Тайлбар
		Нийслэлийн төсөв				
Цэцэрлэг	120	1 Цэцэрлэгийн барилга 120 ор /БГД, 17-р хороо \	2015-2016	1100,0	1000	2016 онд орно
Цэцэрлэг	240	2 Цэцэрлэгийн барилга 240 ор /ХУД, 16-р хороо \	2015-2016	1524,4	924,4	2016 онд орно
Цэцэрлэг	240	3 Цэцэрлэгийн барилга 240 ор /ХУД, 11-р хороо \	2015-2016	1849,1	1,849,1	2016 онд орно
Цэцэрлэг	240	4 Цэцэрлэгийн барилга 240 ор /БНД, 5-р хороо \	2015-2016	2700,6	2700,6	2016 онд орно
Цэцэрлэг	200	5 27 дугаар цэцэрлэгийн барилга 200 ор /ХУД, 2-р хороо \	2015-2016	2700,6	2700,6	2016 онд орно
Цэцэрлэг	240	6 11 дүгээр цэцэрлэгийн барилга 240 ор /БГД, 18-р хороо \	2015-2016	1496,9	962,3	2016 онд орно
Цэцэрлэг	150	7 1 дүгээр цэцэрлэгийн өргөтгөл \ СБД 4-р хороо \	2015-2016	1578,9	1478,9	2016 онд орно
Цэцэрлэг	150	8 102 дугаар цэцэрлэгийн өргөтгөл / СБД 4-р хороо \	2015-2016	2304,0	2304,0	2016 онд орно
Цэцэрлэг	240	9 Баянзүрх дүүргийн 16 дугаар хороо, 21-р цэцэрлэгийн барилгыг буулгаж шинээр 240 хуухдийн цэцэрлэг барих /Концессын эргэн төлөлт \	2015-2016	2400,0	2400,0	2016 онд орно
Цэцэрлэг	100	10 Сонгинохайрхан дүүргийн 22 дугаар хороонд 100 хуухдийн цэцэрлэг барих /Концессын эргэн төлөлт \	2015-2016	1107,5	1107,5	2016 онд орно
Цэцэрлэг	100	11 Цэцэрлэгийн барилгын үлдэгдэл санхүүжилт /ЧД, 8-р хороо \	2016	200	200	орсон 2015 он
Цэцэрлэг	240	12 83-р цэцэрлэгийн цэцэрлэгийн барилга 240 ор /ЧД 15-р хороо/	2016			2016 онд орно
Цэцэрлэг	150	13 88-р цэцэрлэгийн цэцэрлэгийн барилга 150 ор /СХД 15-р хороо/	2016			2016 онд орно
Цэцэрлэг	150	14 144-р цэцэрлэгийн өргөтгөл /150 ор/	2016			2016 онд орно
Цэцэрлэг	120	15 41-р цэцэрлэгийн өргөтгөл 120 ор	2016			2016 онд орно

Концессоор болон Япон, БНХАУ-ын тусламжийн хөрөнгөөр 2016 онд
шинээр болон он дамжин баригдаж буй барилга

Монгол Улсын Засгийн газрын 2016 оны 73, 74-р тогтоолоор баталсан концессоор хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээ	
Цэцэрлэг	120 1 10-р цэцэрлэг /Баянзүрх дүүргийн 3-р хороо/ 120 ор
Цэцэрлэг	280 2 146-р цэцэрлэг /Баянзүрх дүүргийн 5-р хороо/ 280 ор
Цэцэрлэг	240 3 18-р цэцэрлэг /Чингэлтэй дүүргийн 4-р хороо/ 240 ор
Цэцэрлэг	280 4 Монгол Улсын Засгийн газраас хэрэгжүүлж байгаа "Буянт-Ухаа-2" хорооллын цэцэрлэгийн барилга /Улаанбаатар, Хан-уул дүүрэг/
Цэцэрлэг	100 5 Цэцэрлэгийн барилга, 100 ор /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 25 дугаар хороо/
Цэцэрлэг	150 6 Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Дундговь, Сайнцагаан сум/
Цэцэрлэг	120 7 Цэцэрлэгийн барилга, 120 ор /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг, 26 дугаар хороо/
Цэцэрлэг	120 8 Цэцэрлэгийн барилга, 120 ор /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг, 29 дүгээр хороо/
Цэцэрлэг	150 9 Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Дорнод, Баянтүмэн сум/
Цэцэрлэг	120 10 Цэцэрлэгийн барилга, 120 ор /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 24 дүгээр хороо/
Цэцэрлэг	150 11 Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Хөвсгөл, Цагаан-Уул сум/
Цэцэрлэг	100 12 Цэцэрлэгийн барилга, 100 ор /Сэлэнгэ, Цагааннуур сум/
Цэцэрлэг	200 13 Цэцэрлэгийн барилга /Хэнтий, Хэрлэн сум/
Цэцэрлэг	180 14 Цэцэрлэгийн барилга, 180 ор /Ховд, Жаргалант, 1 дүгээр цэцэрлэг/
Цэцэрлэг	600 15 Цэцэрлэгийн барилгын өргөтгөл /Баянхонгор, 6 суманд/
Цэцэрлэг	100 16 Цэцэрлэгийн барилга, 100 ор /Сэлэнгэ, Сүхбаатар сум, 3 дугаар баг "Салхит"/
Цэцэрлэг	150 17 Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Хөвсгөл, Жаргалант сум/
Цэцэрлэг	100 18 Цэцэрлэгийн барилга /Хэнтий, Цэнхэрмандал сум/
Цэцэрлэг	100 19 Цэцэрлэгийн барилга, 100 ор /Дархан-Уул, Дархан сум, 5 дугаар баг, Жигүүр цогцолбор сургуулийн хашаанд/
Цэцэрлэг	150 20 Хөвсгөл аймаг, Шинэ Идэр сум, 150 ортой цэцэрлэгийн барилга барих
Цэцэрлэг	100 21 Хөвсгөл аймаг, Улаан-Уул сум, 100 ортой цэцэрлэгийн барилга барих
Цэцэрлэг	280 22 Хэнтий аймаг, Өмнөдэлгэр сум, 280 ортой цэцэрлэгийн барилга барих
Цэцэрлэг	280 23 Сүхбаатар аймаг, Баруун-Урт сум, Боловсрол хотхон, 200 цэцэрлэгийн барилга барих
Цэцэрлэг	320 24 Говь-Алтай аймаг, Есөнбулаг сум, 320 ортой цэцэрлэгийн барилга барих
Цэцэрлэг	150 25 Архангай аймаг, Цэнхэр сум, 150 ортой цэцэрлэгийн барилга барих
Японы тусламжаар	
Цэцэрлэг	100 1 Цэцэрлэгийн барилга, 100 ор /Дорноговь, Өргөн сум/
Цэцэрлэг	100 2 Цэцэрлэгийн барилга, 100 ор /Завхан, Тэлмэн сум/
Цэцэрлэг	150 3 Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Сэлэнгэ, Ерөө сум, Бугант тосгон/
Цэцэрлэг	100 4 Цэцэрлэгийн барилга, 100 ор /Төв, Зуунмод сум/
Цэцэрлэг	100 5 Цэцэрлэгийн барилга, 100 ор /Улаанбаатар, Сүхбаатар дүүрэг, 7 дугаар хороо/
Цэцэрлэг	100 6 Цэцэрлэгийн барилга, 100 ор /Ховд, Жаргалант сум/
Цэцэрлэг	100 7 Цэцэрлэгийн барилга, 100 ор /Сэлэнгэ, Мандал сум, Түнхэл тосгон/
Цэцэрлэг	100 8 Цэцэрлэгийн барилга, 100 ор /Дорнод, Хэрлэн сум/
Цэцэрлэг	100 9 Цэцэрлэгийн барилга, 100 ор /Орхон, Баян-Өндөр сум/
БНХАУ-ын тусламжаар	
Цэцэрлэг	100 1 Цэцэрлэгийн барилга, 100 ор /Архангай, Эрдэнэбулган сум, Монгол Хятадын найрамдалын нэрэмжит 4-р цэцэрлэг/

Нийслэлд баригдаж буй болон баригдах цэцэрлэг-бага сургуулийн цогцолборын барилга

Монгол Улсын Засгийн газрын 2013 оны 317 дугаар тогтоолоор баталсан 72 төсөл, арга хэмжээ

цэцэрлэг-бага сургуулийн цогцолборын барилга

№	Төлөвлөгдсөн байршил			Газрын хэмжээ м2	Нөхөн олговортой эсэх		Сул чөлөөтэй	Ажил эхлүүлэх он
	Дүүрэг	Хороо	Байршил		тийм	нэгж талбар		
1	Баянгол	16-р хороо	Гандангийн 60 айлын урд	3800	+	14		2016
2		21-р хороо	Горький 30 гудамж	4621	+	9		2015
3		8-р хороо	Сэргээгдэх эрчим хүчний хашаанд	5000				2015
4		10-р хороо	Зүүн наран 11-р гудамж	4210	+	6		2016
5		11-р хороо	"Арвижих хүнс" ХХК зүүн хойд, Зүүн Ард Аюушийн 132 тоот	4000	+	2		2015
6		1-р хороо	"Алтай хотхон"-ы баруун хойд талд	3500	+	1		2015
7		5-р хороо	5-р хороо, Голден парк	5000	+			2015
8		20-р хороо	20-р хороо, Өнөр хороолол/	5000			+	2016
9		3-р хороо	3-р хороо	5000	+			2015
Баянгол нийт				25131	8	32	1	
10	Баянзүрх	3-р хороо	3-р хороо	5000	+	9		2016
11		2-р хороо	КТМС баруун хойно	3544	+	9		2016
12		1-р хороо	РЦНК-ын баруун талд	3642	+			2016
13		22-р хороо	Алтан өлгийн баруун талд	3906	+	12		2016
14		17-р хороо	Шархадны автобусны буудлын баруун талд	3747	+	9		2016
15		11-р хороо	Ургах наран хорооллын баруун хойд талд	3767			+	2016
16		11-р хороо	Хонхорын станцад 88-р сургуулийн зүүн талд	4728	+	4		2015
17		12-р хороо	Ботаникийн урд талд Жанжин клубын зүүн талд	3708	+	6		2015
18		12-р хороо	Чулуун овооны аюулгүйн тойргын урд талд	4070	+	8		2016
19		20-р хороо	Шар хоолойн аманд	7948	+	1		2015
20		20-р хороо	Гачууртад Монгол шилтгээний баруун талд зам дагуу	5312	+	2		2016
21		20-р хороо	Гачууртад Монгол шилтгээний зүүн талд	4877	+	7		2016
22		28-р хороо	Хужирбулан 28-р хорооны хажууд автобусны буудлын баруун болон хойд талд	4127	+	5		2016
23		26-р хороо	Баянмонгол хороолол орчим	3212	+			2015
24		23-р хороо	Улиастайн авто зам дагуу Бензин клонкийн хойд талд	4741	+	7		2016
25		14-р хороо	Нарантуул захын хойд талд	4252	+	9		2016
26		17-р хороо	Да хүрээ захын зүүн урд	4426	+	6		2015
Баянзүрх нийт				75007	20	94	1	
27	Сонгино харйхан	7-р хороо	Баянхошууны 9-р гудамж	3638	+	8		2016
28		2-р хороо	Орбитын гудамж	3547	+	5		2016
29		26-р хороо	Алтан овоо гудамж 9-р гудамж	4250	+	7		2016
30		26-р хороо	Мандал овоо 26-р гудамж	3687	+	6		2015
31		4-р хороо	Их нарангийн 13-р гудамж	3880	+	7		2016
32		2-р хороо	Толгойтын гудамж	3976	+	5		2016
33		10-р хороо	Зүүн баян уул 166-р гудамж	3921	+	8		2016
34		30-р хороо	Хилчин 5-р гудамж	3775	+	8		2015
35		22-р хороо	Хилчин 77-р гудамж	3791	+	6		2016
36		32-р хороо	384-ийн гарам	4344	+	2		2015
37		8-р хороо	Нуурын 5-р гудамж	4433	+	3		2016
38		7-р хороо	Баянхошуу 32 гудамж	5000	+	1		2015
39		23-р хороо	Хангайн 40 гудамж	5102	+	5		2016
40		31-р хороо	Дэнжийн задгай 4-р хэсэг 7-р гудамж	4028	+	6		2016
41		23-р хороо	Хангайн 36 гудамж	4769	+	8		2015
42		22-р хороо	Хилчин 35 гудамж	4300	+	5		2016
43		22-р хороо	Хилчин 27-р гудамж	3520	+	6		2016
44		7-р хороо	Баянхошуу 1 гудамж	3991	+	6		2016
45		9-р хороо	Малчин гудамж	3541	+	8		2016
46		24-р хороо	Зээлийн гудамж	4316			-	2016
Сонгинохарйхан нийт				81809	20	110	1	
47	Сүхбаатар	11-р хороо	Зүүн сэлбэ 8-р гудамж	4220	+	9		2016
48		12-р хороо	Хангайн 3-р гудамж	5011	+	13		2016
49		13-р хороо	Рашаантын 15-р гудамж	3814	+	7		2015
50		14-р хороо	Хандгайтын 18-р гудамж	3578	+	6		2016
51		15-р хороо	Дамбадаржаагийн 15-р гудамж	3752	+	9		2015
52		16-р хороо	Бэлхийн 11-р гудамж	3929	+	8		2015
53		16-р хороо	Бэлхийн 33-1 гудамж	3596	+	5		2016
54		16-р хороо	Бэлх ойчид 1-р гудамж	5612	+	5		2016
55		11р хороо	Рашаантын 15-р гудамж	3997	+	12		2016
Сүхбаатар нийт				37509	10	74	1	
56	Чингэлтэй	7-р хороо	Хувьсгалчдын 57-р гудамж 153-р ус түгээх байрны зүүн хойд талд	3900	+	5		2015
57		17-р хороо	Сурагчийн 30-р гудамж	3984	+	7		2016
58		9-р хороо	Бүрд төвийн зүүн хойд талд дэнжийн 3-р гудамж	3900	+	11		2016

				11784	3	23	3	
59	Хан-Уул	3-р хороо	120 мянгат 52-р сургуулийн хашаанд	5000				2015
60		12-р хороо	Биокомбинатын үйлдвэрийн гэр хорооллын замын урд талд	5000			+	2015
61		12-р хороо	7-р хэсэг Юн хабитат төслийн хорооллын баруун урд талд	5000			+	2015
62		13-р хороо	Туул тосгон	5000			+	2016
63		16-р хороо	Нисэхийн цагаан хаалганы хойд талд	5000			+	2015
64		13-р хороо	7-р хэсгийн задгай	5000			+	2015
65		14-р хороо	Өлзийт хороололд 165-р цэцэрлэгийн хойд	5000			+	2016
66		9-р хороо	Буянт ухаагийн 23-р гудамж	5000			+	2015
67		4-р хороо	Залуус хотхоны баруун талд	5000			+	2015
68		15-р хороо	Хүннү хороололд	5000		+		2015
69	14-р хороо	Өлзийт хороолол хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөөний дагуу	5000			+	2015	
				55000	1	0	9	
70	Багануур	4-р хороо	4-р хороо	3500	+	2		2016
71		3-р хороо	Замчин, Хилчины хэсэг	3500			+	2016
72		5-р хороо	5-р хороо	5000				2015
Багануур нийт				12000	1	2	1	
Нийт				298240	63	335	17	

Нийслэлийн төсвийн хөрөнгөөр 2016 онд шинээр болон он дамжин баригдаж буй цэцэрлэг-бага сургуулийн цогцолбор

1	Чингэлтэй	19-р хороо	Бага сургууль, цэцэрлэгийн цогцолборын барилга \ЧД 19-р хороо \	2016-2017	2800,0	1000,0	2017 онд
2		12-р хороо	Бага сургууль, цэцэрлэгийн цогцолбор \Чингэлтэй дүүргийн 12-р хороо\	2016	995	497	2016 онд орно
3		16-р хороо	Бага сургууль, цэцэрлэгийн цогцолбор \Чингэлтэй дүүргийн 16-р хороо\	2016	995	497	2016 онд орно
4		17-р хороо	Бага сургууль, цэцэрлэгийн цогцолбор \Чингэлтэй дүүргийн 17-р хороо\	2016	995	497	2016 онд орно
5	Баянзүрх	23-р хороо	Бага сургууль, цэцэрлэгийн цогцолбор \Баянзүрх дүүргийн 23-р хороо \	2016	995	497	2016 онд орно
6		27-р хороо	Бага сургууль, цэцэрлэгийн цогцолбор \Баянзүрх дүүргийн 27-р хороо \	2016	995	497	2016 онд орно

УЛСЫН ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨӨР 2016 ОНД АШИГЛАЛТАД ОРОХ ЦЭЦЭРЛЭГИЙН БАРИЛГА

№	Дугаар	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Хаяг, байршил			Хугацаа				Төсөвт өртөг	2016 онд санхүүжих дүн	Гүйцэтгэгч компани
			Аймаг/Нийслэл	Сум/Дүүрэг	Төрөл	Хүчин чадал	Эхлэх	Дуусах	Төсөвт өртөг			
1	XII.1.1.5	Дэлхийн банкны "Бүх нийтийн боловсролын үр дүнд түртэн хүрэх санаачилгын түншлэл" төслийн монголын талын хөрөнгө /Улаанбаатар/	Улаанбаатар		цацэрлэг	75	2011	2017	961.9	199.5	Ата трейд ХХК	
2	XII.1.1.6	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Дорнод, Баян-Уул сум/	Дорнод	Баян-Уул	цацэрлэг	150	2013	2016	1,592.7	546.4	"Сүжигч" ХХК	
3	XII.1.1.10	Цэцэрлэгийн барилга, 100 ор /Завхан, Улиастай сум, Богдын гол баг/	Завхан	Улиастай	цацэрлэг	100	2014	2016	1,000.0	500.0	Ерсууи ХХК	
4	XII.1.1.11	Цэцэрлэгийн барилга, 100 ор /Дундговь, Дэлгэрхангай сум/	Дундговь	Дэлгэрхангай	цацэрлэг	100	2012	2016	858.4	579.2	Говь гурвансайхан ХХК	
5	XII.1.1.13	Цэцэрлэгийн барилга, 75 ор /Говь-Алтай, Тамир сум/	ОН	Говь-Алтай	цацэрлэг	75	2013	2016	550.0	275.0	Шатат ХХК	
6	XII.1.1.15	Цэцэрлэгийн барилга /Улаанбаатар, Чингэлтэй дүүрэг, 18 дугаар хороо/	УБ	Чингэлтэй	цацэрлэг	100	2012	2016	1,200.0	1,094.0	Ти Ти Энд Би ХХК	
7	XII.1.1.17	Цэцэрлэгийн барилга, 100 ор /Завхан, Завханмандал сум/	ОН	Завхан	цацэрлэг	100	2014	2016	1,420.0	986.4	Арь констаркшин ХХК	
8	XII.1.1.78	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Улаанбаатар, Чингэлтэй дүүрэг, 16 дугаар хороо/	УБ	Чингэлтэй	цацэрлэг	150	2014	2016	1,200.0	1,050.0	Нью-контракшин ХХК	
9	XII.1.1.80	Цэцэрлэгийн барилга, 100 ор /Сэлэнгэ, Шаамар сум/	ОН	Сэлэнгэ	цацэрлэг	100	2012	2016	880.9	135.3	Цо Би А ХХК	
10	XII.1.1.96	Цэцэрлэгийн барилга /Улаанбаатар, Чингэлтэй дүүрэг, 8 дугаар хороо/	УБ	Чингэлтэй	цацэрлэг	100	2015	2016	950.0	300.0	Ата трейд ХХК	
11	XII.1.1.127	Цэцэрлэгийн барилга, 120 ор /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг, 19 дүгээр хороо, 26 дугаар цэцэрлэг/	УБ	Сонгинохайрхан	цацэрлэг	120	2014	2016	1,100.0	168.0	Бизнес фокус ХХК	
12	XII.1.1.153	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Булган, Булган сум, 1 дүгээр цэцэрлэг/	ОН	Булган	цацэрлэг	150	2012	2016	1,340.2	300.2	Чин ван констаркшин ХХК	
13	XII.1.1.156	Цэцэрлэгийн барилгын өргөтгөл /Улаанбаатар, Баянгол дүүрэг, 13 дугаар хороо, 77 дугаар цэцэрлэг/	УБ	Баянгол	цацэрлэг	100	2015	2016	880.0	788.0	Хар хорин өртөө ХХК	
14	XII.1.1.157	Цэцэрлэгийн барилгын өргөтгөл /Улаанбаатар, Баянгол дүүрэг, 95 дугаар цэцэрлэг/	УБ	Баянгол	цацэрлэг	100	2015	2016	880.0	781.0	Алтан зурдлага ХХК	
15	XII.1.1.158	Цэцэрлэгийн барилга, 120 ор /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг, 20 дугаар хороо/	УБ	Сонгинохайрхан	цацэрлэг	120	2012	2016	1,100.0	500.0	Хайрхан бар ХХК	
16	XII.1.1.167	Сургуулийн өмнөх насны зорилтот бүлгийн тусгай цэцэрлэг, 75 ор /Увс, Улаангом сум/	ОН	Увс	цацэрлэг	75	2016	2016	680.0	680.0		

Нийслэлийн төсвийн хөрөнгөөр 2016 онд ашиглагдах цэцэрлэгийн барилга

	№	Төсөл, аргахамжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Хугацаа	Төсөвт өртөг /хая төгрөг/	2016 онд санхүүжих	Тайлбар
Цэцэрлэг	120	Цэцэрлэгийн барилга 120 ор /БГД, 17-р хороо \	2015-2016	1100,0	1000	2016 онд орно
Цэцэрлэг	240	Цэцэрлэгийн барилга 240 ор /ХУД, 16-р хороо \	2015-2016	1524,4	924,4	2016 онд орно
Цэцэрлэг	240	Цэцэрлэгийн барилга 240 ор /ХУД, 11-р хороо \	2015-2016	1849,1	1,849,1	2016 онд орно
Цэцэрлэг	240	Цэцэрлэгийн барилга 240 ор /БНД, 5-р хороо \	2015-2016	2700,6	2700,6	2016 онд орно
Цэцэрлэг	200	27 дугаар цэцэрлэгийн барилга 200 ор /ХУД, 2-р хороо \	2015-2016	2700,6	2700,6	2016 онд орно
Цэцэрлэг	240	11 дүгээр цэцэрлэгийн барилга 240 ор /БГД, 18-р хороо \	2015-2016	1496,9	962,3	2016 онд орно
Цэцэрлэг	150	1 дүгээр цэцэрлэгийн өргөтгөл \ СБД 4-р хороо \	2015-2016	1578,9	1478,9	2016 онд орно
Цэцэрлэг	150	102 дугаар цэцэрлэгийн өргөтгөлийн барилга ЧД, 15-р хороо \	2015-2016	2304,0	2304,0	2016 онд орно
Цэцэрлэг	240	Баянзүрх дүүргийн 16 дугаар хороо, 21-р цэцэрлэгийн барилгыг буулгаж шинээр 240 хүүхдийн цэцэрлэг барих /Концессын эргэн төлөлт \	2015-2016	2400,0	2400,0	2016 онд орно
Цэцэрлэг	100	Сонгинохайрхан дүүргийн 22 дугаар хороонд 100 хүүхдийн цэцэрлэг барих /Концессын эргэн төлөлт \	2015-2016	1107,5	1107,5	2016 онд орно
Цэцэрлэг	240	83-р цэцэрлэгийн цэцэрлэгийн барилга 240 ор /ЧД 15-р хороо/	2016			2016 онд орно
Цэцэрлэг	150	88-р цэцэрлэгийн цэцэрлэгийн барилга 150 ор /СХД 15-р хороо/	2016			2016 онд орно
Цэцэрлэг	150	144-р цэцэрлэгийн өргөтгөл /150 ор/	2016			2016 онд орно
Цэцэрлэг	120	41-р цэцэрлэгийн өргөтгөл 120 ор	2016			2016 онд орно

**Нийслэлийн төсвийн хөрөнгөөр 2016 онд ашиглалтад орох цэцэрлэг-бага сургуулийн цогцолбор,
спорт заал, дотуур байрын барилга**

	№	Төсөл, аргахэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Хугацаа	Төсөвт өртөг /сая төгрөг\	2016онд санхүүжих	Тайлбар
Цогцолбор	100/180	1 Цэцэрлэг-бага сургуулийн цогцолбор \Чингэлтэй дүүргийн 12-р хороо\	2016	995	497	2016 онд орно
Цогцолбор	100/180	2 Цэцэрлэг-бага сургуулийн цогцолбор \Чингэлтэй дүүргийн 16-р хороо\	2016	995	497	2016 онд орно
Цогцолбор	100/180	3 Цэцэрлэг-бага сургуулийн цогцолбор \Чингэлтэй дүүргийн 17-р хороо\	2016	995	497	2016 онд орно
Цогцолбор	100/180	4 Цэцэрлэг-бага сургуулийн цогцолбор \Баянзүрх дүүргийн 23-р хороо \	2016	995	497	2016 онд орно
Цогцолбор	100/180	5 Цэцэрлэг-бага сургуулийн цогцолбор \Баянзүрх дүүргийн 27-р хороо \	2016	995	497	2016 онд орно
Заал		1 71-р сургуулийн биеийн тамирын заалны барилга \СБД \	2016	800	800	2016 онд орно
Дотуур байр	150	1 121-р сургуулийн дотуур байр 150 ор \СХД\	2016			2016 онд орно

МОНГОЛ УЛСЫН ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨӨР 2016 ОНД САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ТӨСӨЛ, АРГА ХЭМЖЭЭ, БАРИЛГА БАЙГУУЛАМЖИЙН ЖАГСААЛТ

Дугаар	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Хугацаа		Төсөвт өртөг	2016 онд санхүүжих	Гүйцэтгэгч компани
		Эхлэх	Дуусах			
10.00	Архангай			7 916 4	2 244 2	
XII.1.1.26	Сургуулийн хичээлийн байр, спорт заалын барилга, 320 суудал /Архангай, Хангай сум/	2013	2016	2,882.1	1,010.8	Мон инж ЭМ ЖИ ХХК
XII.1.1.39	Сургуулийн барилгын өргөтгөл, 640 суудал /Архангай, Эрдэнэмандал сум/	2012	2017	4,661.7	1,190.0	Голомт констракшн ХХК
XII.1.1.107	Сургуулийн хичээлийн барилга, 120 суудал /Архангай, Цахир сум/	2012	2016	372.6	43.4	Одда тайж ХХК
XII.1.1.111	Спортын гүнзгийрүүлсэн сургалттай сургуулийн барилга /Архангай, Эрдэнэбулган сум/	2013	2016	5,287.4	514.7	Хера констракшн ХХК
XII.1.1.159	Сургуулийн барилга, 320 суудал /Архангай, Төвшрүүлэх сум/	2012	2016	2,438.0	300.0	"Дэлгэр констракшн" ХХК
XII.1.1.38	Сургуулийн барилга, 640 суудал /Баян-Өлгий, Өлгий сум, 2 дугаар сургууль/	2012	2017	3,770.7	700.0	Агайын ХХК
XII.1.1.49	Сургуулийн барилга, 920 суудал /Баян-Өлгий, Өлгий сум, 1 дүгээр сургууль/	2011	2016	4,135.3	806.5	Ховдын тулга ХХК
XII.1.1.36	Сургуулийн барилга, 960 суудал /Баянхонгор, Баянхонгор сум/	2012	2017	5,654.3	1,200.0	Их наяд ХХК
XII.1.1.35	Сургуулийн барилга, 640 суудал /Булган, Булган сум, 1 дүгээр сургууль/	2012	2017	4,300.0	1,460.0	Офес сервис ХХК
XII.1.1.40	Сургуулийн барилга, 640 суудал /Булган, Булган сум/	2012	2016	2,663.7	1,014.8	Зос трейд ХХК
XII.1.1.42	Сургуулийн барилгын өргөтгөл, 240 суудал /Булган, Тэшиг сум/	2011	2016	950.0	200.0	Төмөрхүлэг ХХК
XII.1.1.133	Сургуулийн барилга, 240 суудал /Булган, Гурванбулаг сум/	2010	2016	2,225.3	1,212.1	Авзага трейд ХХК
XII.1.1.143	Сургуулийн барилгын өргөтгөл /Булган, Хангал сум, Хялганат/	2011	2016	1,964.0	50.7	Машин механизм ХХК
XII.1.1.32	Сургуулийн барилгын өргөтгөл, 240 суудал /Говь-Алтай, Алтай сум/	2014	2016	1,400.0	1,050.0	Аксу Алтай ХХК
XII.1.1.44	Сургуулийн барилгын өргөтгөл /Говь-Алтай, Бугат сум/	2012	2016	1,586.6	559.6	Уран Охид ХХК
XII.1.1.52	Сургуулийн барилга, 640 суудал /Говь-Алтай, Баян-Уул сум/	2010	2016	3,581.6	694.8	Урагшлах ХХК
XII.1.1.60	Сургуулийн барилга, 960 суудал /Говь-Алтай, Есөнбулаг сум/	2012	2017	5,426.9	1,000.0	Жинст транс ХХК
XII.1.1.50	Сургуулийн өргөтгөлийн барилга, 320 суудал /Дорноговь, Айраг сум/	2011	2016	1,676.3	312.7	Идэр чандмань ХХК
XII.1.1.139	Сургуулийн барилга, 928 суудал /Дорноговь, Замын-Үүд сум/	2011	2016	2,743.3	50.0	Аж констракшн ХХК
XII.1.1.41	Сургуулийн барилга, 640 суудал, /Дорнод, Баян-Уул сум/	2012	2016	3,958.7	600.0	"Сүхжин" ХХК
XII.1.1.56	Сургуулийн барилга, 928 суудал /Дорнод, Хэрлэн сум, "Хан-Уул" цогцолбор/	2011	2016	3,885.9	513.3	Чандмань тал ХХК
XII.1.1.54	Сургуулийн барилга, 320 суудал /Дундговь, Гурвансайхан сум/	2013	2017	2,898.5	354.4	Мөнхийн үргэлжлэл ХХК
XII.1.1.99	Сургуулийн барилга, 960 суудал /Дундговь, Сайнцагаан сум/	2012	2016	4,461.0	15.5	Хера констракшн ХХК
XII.1.1.45	Сургуулийн барилгын өргөтгөл, 320 суудал /Завхан, Улиастай сум, 3 дугаар сургууль/	2012	2016	1,806.0	370.0	Зуурмаг ХХК
XII.1.1.46	Сургуулийн барилга, 320 суудал /Завхан, Цагаанчулуут сум/	2013	2016	1,800.0	241.6	Зуурмаг ХХК
XII.1.1.84	Сургуулийн барилгын өргөтгөл, 320 суудал /Завхан, Улиастай сум, Дэвшил сургууль/	2012	2016	2,491.5	711.5	Бэрсүм ХХК
XII.1.1.85	Сургуулийн барилга, 320 суудал /Завхан, Отгон сум/	2010	2016	1,233.3	950.0	Ар угтаал ХХК
XII.1.1.163	Сургуулийн барилга, 640 суудал /Завхан, Их-Уул сум/	2016	2017	4,500.0	1,500.0	
XII.1.1.165	Сургуулийн барилга, спорт заал /Завхан, Цэцэн-Уул сум/	2016	2017	1,700.0	300.0	
XII.1.1.37	Сургуулийн барилга, 640 суудал /Орхон, Баян-Өндөр сум, Эрдэнэ баг/	2013	2017	4,265.0	780.0	Тэнгэрийн тэмдэг ХХК
XII.1.1.134	Сургуулийн барилга, спорт заал 640 суудал /Орхон, Баян-Өндөр, Их залуу баг/	2011	2016	2,339.5	565.9	Урагшлах ХХК
XII.1.1.33	Сургуулийн барилга, 928 суудал /Өвөрхангай, Арвайхээр сум, Мэргэд лаборатори сургууль/	2014	2017	3,800.0	500.0	Аж констракшн ХХК
XII.1.1.43	Сургуулийн барилга, 320 суудал /Сүхбаатар, Түмэнцогт сум/	2012	2016	2,090.0	820.5	Хар чонот ХХК
XII.1.1.55	Сургуулийн барилга, 640 суудал /Сүхбаатар, Баруун-Урт сум/	2011	2016	3,274.8	737.4	Сайн констракшн ХХК
XII.1.1.86	Сургуулийн барилга, 320 суудал /Сүхбаатар, Асгат сум/	2010	2016	1,297.7	67.3	Мон инж бар ХХК
XII.1.1.22	Сургуулийн барилга /Сэлэнгэ, Сант сум/	2012	2016	2,699.1	990.0	Хөх бүрдний эх ХХК
XII.1.1.51	Сургуулийн барилга, 560 суудал /Сэлэнгэ, Мандал сум/	2011	2016	2,946.2	566.6	Монгол дайван ХХК
XII.1.1.77	Сургуулийн өргөтгөлийн барилга /Сэлэнгэ, Сүхбаатар сум, 6 дугаар сургууль/	2012	2016	1,111.6	555.8	
XII.1.1.145	Сургуулийн барилга, спорт заал /Сэлэнгэ, Сүхбаатар сум/	2010	2016	3,440.0	500.0	Саруул цамхаг ХХК
XII.1.1.53	Сургуулийн барилга, 320 суудал /Төв, Эрдэнэ сум/	2012	2017	2,668.7	650.0	Тусгал төв ХХК
XII.1.1.141	Сургуулийн барилга, 320 суудал /Улаанбаатар, Баянгол дүүрэг, 70 дугаар тусгай сургууль/	2011	2016	1,295.0	51.9	Тэд констракшн ХХК
XII.1.1.142	"Эрдмийн ундраа" цогцолбор сургуулийн барилгыг 3 давхар болгон өөрчлөх /Улаанбаатар, Баянгол дүүрэг, 54, 77, 78 дугаар сургуулиуд/	2012	2016	2,900.0	286.9	Тэд констракшн ХХК, Молор констракшн ХХК
XII.1.1.20	Сургуулийн барилга, 640 суудал /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 26 дугаар хороо/	2014	2017	3,500.0	1,037.0	"Жи жи ай" ХХК
XII.1.1.48	Сургуулийн барилга, 640 суудал /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 21 дүгээр хороо/	2011	2016	3,810.7	855.9	Сити палас ХХК
XII.1.1.58	Сургуулийн барилга, 640 суудал /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 11 дүгээр хороо, 126 дугаар сургууль/	2011	2017	3,266.8	1,144.0	Немон констракшн ХХК
XII.1.1.90	Сургуулийн барилгын өргөтгөл /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 84 дүгээр сургууль/	2015	2017	3,500.0	1,750.0	
XII.1.1.146	Сургуулийн барилга, 960 суудал /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 92 дугаар сургууль/	2011	2016	3,343.8	543.8	Хөвсгөл геологи ХХК
XII.1.1.154	Сургуулийн барилгын өргөтгөл /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 48 дугаар сургууль/	2015	2016	1,400.0	1,400.0	
XII.1.1.155	Сургуулийн барилгын өргөтгөл /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 84 дүгээр сургууль/	2015	2016	1,300.0	1,300.0	
XII.1.1.30	Сургуулийн барилгын өргөтгөл, 320 суудал /Улаанбаатар, Сүхбаатар дүүрэг, 11 дүгээр сургууль/	2012	2016	3,400.0	340.0	Чойр хайрхан ХХК
XII.1.1.31	Сургуулийн барилга, 960 суудал /Улаанбаатар, Сүхбаатар дүүрэг, 3 дугаар сургууль/	2012	2016	7,026.3	846.7	Алтанбулаг трейд ХХК
XII.1.1.164	Сургуулийн барилгын өргөтгөл, 320 суудал /Улаанбаатар, Сүхбаатар дүүрэг, Монгол-Оросын хамтарсан 3 дугаар дүнд сургууль/	2016	2016	3,988.5	3,988.5	
XII.1.1.19	Сургуулийн барилга, 640 суудал /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг, 104 дүгээр сургууль/	2012	2017	3,840.0	1,000.0	Фужи алтай ХХК
XII.1.1.23	Сургуулийн барилгын өргөтгөл /Увс, Улаангом сум, Чандмань-Эрдэм сургууль/	2012	2017	2,826.3	1,400.0	Дэвшил Увс ХХК
XII.1.1.24	Сургуулийн барилга, 640 суудал /Увс, Тариалан сум/	2012	2016	4,573.3	1,236.6	Идэр чандмань ХХК

Дугаар	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Хугацаа		Төсөвт өртөг	2016 онд санхүүжих	Гүйцэтгэгч компани
		Эхлэх	Дуусах			
XII.1.1.140	Сургуулийн барилгын өргөтгөл, 520 суудал /Увс, Улаангом сум, Шинэ-Ирээдүй/	2011	2016	2,100.0	41.2	Мөнхжим Өргөө ХХК
XII.1.1.21	Сургуулийн барилгын өргөтгөл /Ховд, Жаргалант сум, 1 дүгээр сургууль/	2012	2016	2,240.1	508.3	Улаан дөл ХХК
XII.1.1.29	Сургуулийн барилгын өргөтгөл /Ховд, Үенч сум/	2012	2016	2,095.2	536.8	Ховдын өргөө ХХК
XII.1.1.144	Сургуулийн барилгын үлдэгдэл санхүүжилт, 320 суудал /Ховд, Булган сум/	2012	2016	1,860.0	314.9	Ховдын хаш өргөө ХХК
XII.1.1.34	Сургуулийн барилга, 240 суудал /Хөвсгөл, Бүрэнтогтох сум/	2014	2016	1,970.0	475.0	Хан-Атрибут ХХК
XII.1.1.47	Сургуулийн барилгын комплекс, 320 суудал /Хөвсгөл, Улаан-Уул сум/	2012	2017	3,238.0	750.0	Есүй ордон ХХК
XII.1.1.59	Сургуулийн барилга, 320 суудал /Хөвсгөл, Баянзүрх сум/	2011	2016	2,710.0	731.2	Хөх тэнгэр хөвсгөл ХХК
XII.1.1.97	Сургуулийн барилга, 640 суудал, спорт заал, усан бассейн /Хөвсгөл, Мөрөн сум/	2011	2016	3,833.6	2,668.1	Хөвсгөл геологи ХХК
XII.1.1.123	Сургуулийн барилга, 220 суудал /Хөвсгөл, Цагаан-Үүр сум/	2014	2016	1,400.0	599.4	Ганцаг ХХК
XII.1.1.25	Сургуулийн барилга, 928 суудал /Хэнтий, Хэрлэн сум, 1 дүгээр сургууль/	2012	2016	5,089.9	1,374.5	Алтанбулаг трейд ХХК
XII.1.1.27	Сургуулийн барилга, 320 суудал /Хэнтий, Батширээт сум/	2013	2016	1,687.5	861.3	Эрхэт наран ХХК
XII.1.1.28	Сургуулийн барилгын өргөтгөл, спорт заалын барилга /Хэнтий, Хэрлэн сум, "Ханхэнтий" цогцолбор/	2013	2016	2,401.8	600.5	ӨВМТХ ХХК
XII.1.1.95	Сургуулийн барилга, 640 суудал /Хэнтий, Биндэр сум/	2009	2016	1,830.0	203.6	Бүтээлч шинэ сонголт ХХК

Нийслэлийн төсвийн хөрөнгөөр 2016 онд шинээр болон он дамжин баригдаж буй барилга

	№	Төсөл, аргаэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Хугацаа	Төсөвт өртөг /сая төгрөг/	2016 онд санхүүжих	Тайлбар
Сургууль	320 9	33-р сургуулийг давхарлах өргөтгөлийн барилга 320 суудал, 1БЗД, 1-р хороо	2015-2016	1088.3	412,1	2016 онд орно
Сургууль	320 1	67-р сургуулийн өргөтгөл 1СХД, 8-р хороо 1	2016	800	800	2016 онд орно
Сургууль	320 18	20-р сургуулийн өргөтгөлийн барилгын үлдэгдэл санхүүжилт	2016	140	140	орсон 2015 он

Концессоор баригдах сургуулийн барилга
Монгол Улсын Засгийн газрын 2013 оны 317 дугаар тогтоолоор баталсан төсөл, арга хэмжээ

№	Төлөвлөгдсөн байршил		Байршил	Хүчин чадал	Төсөв /сая төгрөгөөр/			
	Аймаг, дүүрэг	Сум, хороо			Холболтын зураг	Буулгах	Барих	Бүгд
1	Баянзүрх	13-р хороо	14-р сургууль	1500	40.00	300.00	7,900.00	8,240.00
2		4-р хороо	38-р сургууль	1500	40.00	151.20	5,100.00	5,291.20
3	Баянгол	2-р хороо	73-р сургууль	920	40.00	214.00	4,770.00	5,024.00
4		19-р хороо	47-р сургуулийн өргөтгөл	640	40.00	214.00	4,770.00	5,024.00
5	Хан-Уул	11-р хороо	32-р сургууль	640	40.00	140.00	3,960.00	4,140.00
6	Чингэлтэй	2-р хороо	24-р сургуулийн өргөтгөл	480	40.00	214.00	4,770.00	5,024.00
7		4-р хороо	50-р сургуулийн өргөтгөл	480	40.00	214.00	4,770.00	5,024.00
Монгол Улсын Засгийн газрын 2016 оны 74 дүгээр тогтоолоор баталсан концессоор хэрэгжих төсөл, арга хэмжээ								
1	Архангай	Цахир	Сургуулийн барилга, 320 суудал, спорт заалын хамт /Архангай, Цахир сум/	320				
2	Сэлэнгэ	Мандал	Сургуулийн барилгын өргөтгөл 320 /Сэлэнгэ, Мандал сум, 3 дугаар сургууль/	320				
3	Хөвсгөл	Цагаан-Уул	Сургуулийн барилга, 320 суудал /Хөвсгөл, Цагаан-Уул сум/	320				
4	Булган	Орхон	Булган аймаг, Орхон сум, 240 суудалтай сургуулийн барилга барих	240				
5	Орхон	Баян-Өндөр	Орхон аймаг, Баян-Өндөр сум, "Эрдэнэт" цогцолбор сургуулийн 960 суудалтай өргөтгөлийн барилга барих	960				
6	Өвөрхангай	Хархорин	Өвөрхангай аймаг, Хархорин сум, сургуулийн барилга барих	640				
7	Төв	Дэлгэрхаан	Төв аймаг, Дэлгэрхаан сум, 160 суудалтай сургуулийн барилга барих	160				
8	Сэлэнгэ	Зүүнбүрэн	Сэлэнгэ аймаг, Зүүнбүрэн сум, 320 суудалтай сургуулийн барилга барих	320				

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАРТ БНХАУ-ЫН ЗАСГИЙН ГАЗРААС ОЛГОСОН 300.0 /ГУРВАН ЗУУН/ САЯ ЮАНИЙН
БУЦАЛТГҮЙ ТУСЛАМЖИЙН ХӨРӨНГӨӨР БАРИХ СУРГУУЛЬ, ЦЭЦЭРЛЭГИЙН ЖАГСААЛТ

д/д	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Хүчин чадал	Хугацаа	Зургийн гүйцэтгэгч компани	Тайлбар
	Буцалтгүй тусламжийн хөрөнгөөр 1-р ээлжинд баригдах барилга /2016 онд/				
1	Сургуулийн барилга 920 суудал /ХУД 15-р хороо/	960	2015	Бизайн ХХК	Зураг төсөв хийгдэж магадлагаар хянагдаж байна.
2	Сургуулийн барилга 920 суудал /СХД 26-р хороо/	960	2015	Барилга байгууламж ХХК	Зураг төсөв хийгдэж бэлэн болсон.
3	Сургуулийн барилга 640 суудал /СХД 25-р хороо/	640	2015	Актас ХХК	Зураг төсөв хийгдэж бэлэн болсон.
4	Сургуулийн барилга 640 суудал /БЗД 19-р хороо/	640	2015	Тэ Тү ХХК	Жишиг зураг төслийн дагуу зураг хийгдэж байна.
5	Сургуулийн барилга 960 суудал/БГД 3-р хороо/	960	2015	Хангайн хятруун ХХК	Шинээр зураг төсөв боловсруулсан магадлалд ороход гэрээ хүлээгдэж байна.
6	Сургуулийн барилга 960 суудал /БЗД 12-р хороо/	960	2015	Хангайн хятруун ХХК	Жишиг зураг төслийн дагуу зураг хийгдэж байна.
7	Сургуулийн барилга, 640 суудал /СХД 6-р хороо/	640	2015	Барилга байгууламж ХХК	Жишиг зураг төслийн дагуу зураг хийгдэж байна.
8	Цэцэрлэгийн барилга, 100 ор /Архангай, Эрдэнэбулган сум, Монгол Хятадын найрамдалын нэрэмжит 4-р цэцэрлэг/	100	2015	Билгүүн шонхор ХХК	Зураг төсөв хийгдэж бэлэн болсон.

УЛСЫН ТӨСВИЙН ХЭРЭНГӨӨР 2016 ОНД АШИГЛАГДАД ОРОХ СҮРГУЛИЙН БАРИЛГА

№	Дугаар	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Хяг, байршил			Хугацаа				Төсөвт өртөг	2016 онд санхүүжих дүн	Гүйцэтгч компани
			Аймаг/Нийслэл	Сум/Дүүрэг	Төрөл	Хүчин чадал	Эхлэх	Дуусах	Улаацаа			
1	XII.1.1.22	Сургуулийн барилга /Сэлэнгэ, Сант сум/	ОН	Сэлэнгэ	Сант	сургууль	320	2012	2016	2,699.1	990.0	Хөх бүрдний эх ХХК
2	XII.1.1.24	Сургуулийн барилга, 640 суудал /Увс, Тариалан сум/	ОН	Увс	Тариалан	сургууль	640	2012	2016	4,573.3	1,236.6	Идэр чандмань ХХК
3	XII.1.1.25	Сургуулийн барилга, 928 суудал /Хэнтий, Хэрлэн сум, 1 дүгээр сургууль/	ОН	Хэнтий	Хэрлэн	сургууль	928	2012	2016	5,089.9	1,374.5	Алтэнбулаг трейд ХХК
4	XII.1.1.27	Сургуулийн барилга, 320 суудал /Хэнтий, Батширээт сум/	ОН	Хэнтий	Батширээт	сургууль	320	2013	2016	1,687.5	861.3	Эрхэт наран ХХК
5	XII.1.1.32	Сургуулийн барилгын өргөтгөл, 240 суудал /Говь-Алтай, Алтай сум/	ОН	Говь-Алтай	Алтай	сургууль	240	2014	2016	1,400.0	1,050.0	Аксу Алтай ХХК
6	XII.1.1.40	Сургуулийн барилга, 640 суудал /Булган, Булган сум/	ОН	Булган	Булган	сургууль	640	2012	2016	2,663.7	1,014.8	Зэс трейд ХХК
7	XII.1.1.42	Сургуулийн барилгын өргөтгөл, 240 суудал /Булган, Тэшиг сум/	ОН	Булган	Тэшиг	сургууль	240	2011	2016	950.0	200.0	Төмөрхүүлэг ХХК
8	XII.1.1.43	Сургуулийн барилга, 320 суудал /Сүхбаатар, Түмэнцогт сум/	ОН	Сүхбаатар	Түмэнцогт	сургууль	320	2012	2016	2,090.0	820.5	Хар чонот ХХК
9	XII.1.1.44	Сургуулийн барилгын өргөтгөл /Говь-Алтай, Бугат сум/	ОН	Говь-Алтай	Бугат	сургууль	240	2012	2016	1,586.6	559.6	Уран Ожид ХХК
10	XII.1.1.45	Сургуулийн барилгын өргөтгөл, 320 суудал /Завхан, Улиастай сум, 3 дугаар сургууль/	ОН	Завхан	Улиастай	сургууль	320	2012	2016	1,806.0	370.0	Зурмаг ХХК
11	XII.1.1.46	Сургуулийн барилга, 320 суудал /Завхан, Цагаанчулуут сум/	ОН	Завхан	Цагаанчулуут	сургууль	320	2013	2016	1,800.0	241.6	Зурмаг ХХК
12	XII.1.1.48	Сургуулийн барилга, 640 суудал /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 21 дүгээр хороо/	УБ	Баянзүрх	21-р хороо	сургууль	640	2011	2016	3,810.7	855.9	Сити палас ХХК
13	XII.1.1.51	Сургуулийн барилга, 560 суудал /Сэлэнгэ, Мандал сум/	ОН	Сэлэнгэ	Мандал	сургууль	560	2011	2016	2,946.2	566.6	Монгол дайван ХХК
14	XII.1.1.52	Сургуулийн барилга, 640 суудал /Говь-Алтай, Баян-Уул сум/	ОН	Говь-Алтай	Баян-Уул	сургууль	640	2010	2016	3,581.6	694.8	Урагшлах ХХК
15	XII.1.1.58	Сургуулийн барилга, 640 суудал /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 11 дүгээр хороо, 126 дугаар сургууль/	УБ	Баянзүрх	11-р хороо	сургууль	640	2011	2017	3,266.8	1,144.0	Немон констракшн ХХК
16	XII.1.1.59	Сургуулийн барилга, 320 суудал /Хөвсгөл, Баянзүрх сум/	ОН	Хөвсгөл	Баянзүрх	сургууль	320	2011	2016	2,710.0	731.2	Хөх тэнгэр хөвсгөл ХХК
17	XII.1.1.133	Сургуулийн барилга, 240 суудал /Булган, Гурванбулаг сум/	ОН	Булган	Гурванбулаг	сургууль	240	2010	2016	2,225.3	1,212.1	Азсага трейд ХХК
18	XII.1.1.154	Сургуулийн барилгын өргөтгөл /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 48 дугаар сургууль/	УБ	Баянзүрх	48-р сургууль	сургууль	320	2015	2016	1,400.0	1,400.0	"Адамант" ХХК
19	XII.1.1.159	Сургуулийн барилга, 320 суудал /Архангай, Төвшрүүлэх сум/	ОН	Архангай	Төвшрүүлэх	сургууль	320	2012	2016	2,438.0	300.0	"Дэлгэр констракшн" ХХК
20	XII.1.1.164	Сургуулийн барилгын өргөтгөл, 320 суудал /Улаанбаатар, Сүхбаатар дүүрэг, Монгол-Оросын хамтарсан 3 дугаар дунд сургууль/	УБ	Сүхбаатар	Сүхбаатар	сургууль	320	2016	2016	3,988.5	3,988.5	

/сан тээгээг/

Нийслэлийн төсвийн хөрөнгөөр 2016 онд шинээр болон он дамжин баригдаж буй барилга

	№	Төсөл, аргаэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Хугацаа	Төсөвт өртөг \ая төгрөг\	2016онд санхүүжих	Тайлбар
Сургууль	320 9	33-р сургуулийг давхарлах өргөтгөлийн барилга 320 суудал, \БЗД, 1-р хороо \	2015-2016	1088.3	412.1	2016 онд орно
Сургууль	320 1	67-р сургуулийн өргөтгөл \СХД, 8-р хороо \	2016	800	800	2016 онд орно